

การบันทึกสถานะของบุคคลในเอกสารการทะเบียนราษฎร

การบันทึกในทะเบียนบ้าน สามารถดำเนินการได้โดยผ่านกระบวนการแจ้งการเกิด เมื่อได้รับสูติบัตร หรือใบเกิดแล้วนายทะเบียนจะเพิ่มชื่อเด็กที่เกิดในทะเบียนบ้าน หรือโดยผ่านกระบวนการของการขอเพิ่มชื่อ เมื่อนายทะเบียนอนุญาตตามคำร้องจะเพิ่มชื่อบุคคลนั้นในทะเบียนบ้าน

การบันทึกในทะเบียนประวัติฯ จะดำเนินการเฉพาะกรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้ผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นกรณีพิเศษ และคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตรวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยและไม่ได้สัญชาติไทย โดยจะดำเนินการผ่านกระบวนการแจ้งการเกิด การขอเพิ่มชื่อ หรือการสำรวจของสำนักทะเบียนก็ได้

การแจ้งการเกิดและการเพิ่มชื่อ

๑. เด็กที่เกิดในสถานพยาบาล ต้องอย่างไร ?

พ่อหรือแม่ของเด็กติดต่อขอหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) จากโรงพยาบาลหรือสถานอนามัยที่เด็กเกิดทั้งของรัฐและเอกชน

พ่อหรือแม่ของเด็กนำสำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาทะเบียนประวัติ บัตรประจำตัว และหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) ไปยื่นเรื่องขอแจ้งการเกิดต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เด็กเกิด โดยถ้าโรงพยาบาลหรือสถานอนามัยที่เด็กเกิดตั้งอยู่ในเขตอำเภอหรือเทศบาลใด ก็ไปยื่นเรื่องที่อำเภอหรือเทศบาลนั้น เมื่อนายทะเบียนรับแจ้งการเกิดแล้วจะออกสูติบัตร ท.ร.๑ หรือ ท.ร.๒ กรณีเด็กที่ได้สัญชาติไทย ท.ร.๓ กรณีเด็กไม่ได้สัญชาติไทย (บุตรของบุคคลเลข ๖ และคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว) หรือ ท.ร.๐๓๑ กรณีเด็กไม่ได้สัญชาติไทยและเป็นบุตรของคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือ ท.ร. ๐๓ กรณีเด็กไม่ได้สัญชาติไทยและเป็นบุตรของแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ

๒. เด็กที่เกิดนอกสถานพยาบาล (เกิดในบ้านและเกิดนอกบ้าน) ต้องอย่างไร ?

พ่อหรือแม่หรือเจ้าบ้านที่มีการเกิด หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้แจ้งการเกิด

ถ้าเด็กเกิดในท้องที่หมู่บ้านที่อยู่นอกเขตเทศบาล ให้แจ้งการเกิดต่อผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านที่เด็กเกิดภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เด็กเกิด และขอรับใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร.๑ ตอนหน้า) ไปยื่นเรื่องต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่อำเภอเพื่อรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตร (ใบเกิด) ให้

ถ้าเด็กเกิดในเขตเทศบาลที่มีผู้ใหญ่บ้านให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับเด็กที่เกิดในหมู่บ้านนอกเขตเทศบาล แต่ให้ยื่นเรื่องต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่เทศบาลเพื่อรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตร (ใบเกิด) ให้

ถ้าเด็กเกิดในเขตเทศบาลที่ไม่มีผู้ใหญ่บ้านให้แจ้งการเกิดต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่เทศบาลนั้น โดยนำสำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาทะเบียนประวัติ บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง บัตรประจำตัวของพ่อแม่ของเด็ก (ถ้ามี) และควรรนำผู้ทำคลอดหรือพยานบุคคลที่รู้เห็นการเกิดของเด็กไปด้วยเพื่อให้นายทะเบียนรับแจ้งการเกิด สอบสวนและออกสูติบัตร (ใบเกิด) ให้

๓. เด็กที่ยังไม่ได้แจ้งการเกิดแต่ได้ย้ายที่อยู่ไปห้องที่อื่นต้องการแจ้งการเกิด ต้องทำอย่างไร?

พ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายที่ได้กาศัยอยู่ด้วยเป็นผู้แจ้งการเกิด โดยแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่อำเภอหรือเทศบาลที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กกาศัยอยู่

หลักฐานที่ผู้แจ้งการเกิดต้องนำไปแสดงต่อนายทะเบียนได้แก่ บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง บัตรประจำตัวของพ่อแม่เด็ก (ถ้ามี) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กซึ่งต้องเป็นทะเบียนบ้านในเขตอำเภอหรือเทศบาลนั้น หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๑/๑) ของสถานพยาบาลที่เด็กเกิดหรือผลการตรวจดีเอ็นเออย่างใดอย่างหนึ่ง และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถืออย่างน้อย ๒ คนที่สามารถรับรองตัวบุคคลของเด็กที่แจ้งเกิดได้ เมื่อนายทะเบียนรับแจ้งการเกิดแล้วจะออกสูติบัตรให้ซึ่งกรณีนี้ผู้แจ้งการเกิดต้องเสียค่าธรรมเนียม ๒๐ บาท

๔. ผู้ที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านเพราะไม่ได้แจ้งการเกิดและต้องการแจ้งการเกิด ต้องทำอย่างไร ?

ถ้าผู้ขอแจ้งการเกิดยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือเจ้าบ้านที่มีการเกิดเป็นผู้แจ้งการเกิดเกินกำหนด แต่ถ้าเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว (อายุ ๒๐ ปี หรือต่ำกว่า ๒๐ ปี แต่จดทะเบียนสมรสแล้ว) สามารถแจ้งการเกิดด้วยตัวเองได้ โดยแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่อำเภอหรือเทศบาลที่บุคคลนั้นเกิดหรือที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องขอแจ้งการเกิดพร้อมหลักฐานของผู้แจ้งและตรวจสอบแล้วพบว่าบุคคลดังกล่าวยังไม่ได้แจ้งการเกิดและไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน จะออกใบแจ้งการเกิด (ท.ร.๑๐๐) ให้ผู้แจ้งแล้วรวบรวมหลักฐานเสนอให้นายอำเภอพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ

- ถ้ามีสัญชาติไทย นายทะเบียนจะออกสูติบัตร (ท.ร.๒) ให้แก่ผู้แจ้ง
- ถ้าไม่มีสัญชาติไทย แต่เป็นผู้ที่สามารถมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) นายทะเบียนจะออกสูติบัตร (ท.ร.๓) ให้แก่ผู้แจ้ง
- ถ้าไม่มีสัญชาติไทย แต่เกิดในราชอาณาจักรไทย นายทะเบียนจะออกสูติบัตร ท.ร.๐๓๑ หรือ ท.ร.๐๓ ให้แก่ผู้แจ้งแล้วแต่กรณี
- ถ้าไม่ได้สัญชาติไทยเพราะเกิดนอกราชอาณาจักร หรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดหรือสัญชาติได้ นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นบุคคลที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข ๐

๕. เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง หรือคนไร้รากเหง้า ต้องทำอย่างไร ?

การแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะของบุคคลตามกฎหมายในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง และคนไร้รากเหง้า สามารถดำเนินการได้หลายวิธีเพื่อให้มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรตามกฎหมาย

๑) ถ้าพบเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาอายุประมาณไม่เกิน ๗ ปี ถูกทอดทิ้ง ให้ผู้พบนำตัวเด็กไปส่งให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (ปลัดอำเภอ) หรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ท้องที่ที่พบเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กได้รับแจ้งการเกิด โดยเจ้าหน้าที่ พม. เป็นผู้แจ้งการเกิดที่สำนักทะเบียนท้องที่ที่พบเด็ก และถ้ามีหลักฐานว่าเด็กเกิดในประเทศไทยนายทะเบียนจะออกสูติบัตรหรือใบเกิดและเพิ่มชื่อเด็กเข้าในทะเบียนบ้าน แต่ถ้าไม่มีหลักฐานพิสูจน์ว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้ โดยขึ้นต้นด้วยเลข ๐

หมายเหตุ : เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ พม. ที่รับตัวเด็กไว้จากผู้พบเด็ก จะต้องทำบันทึกการรับตัวเด็กขึ้น ๒ ฉบับ โดยให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพทางร่างกายของตัวเด็กสถานที่พบเด็ก ข้อมูลเกี่ยวกับบิดามารดาและสถานที่เกิดเท่าที่ทราบ หลักฐานเอกสารที่ติดตัวมากับเด็ก เป็นต้น และในการแจ้งการเกิดผู้แจ้งจะต้องมอบบันทึกการรับตัวเด็ก ๑ ฉบับ ให้นายทะเบียนเป็นหลักฐานด้วย

๒) ผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาอายุประมาณไม่เกิน ๗ ปี ถูกทอดทิ้งก็สามารถยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อเด็กในทะเบียนบ้านได้ที่สำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาและถ้ามีหลักฐานว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะเพิ่มชื่อเด็กเข้าในทะเบียนบ้านแต่ไม่ได้สูติบัตรหรือใบเกิด แต่ถ้าไม่มีหลักฐานพิสูจน์ว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้ โดยขึ้นต้นด้วยเลข ๐

๓) เด็กเร่ร่อน เด็กกำพร้าไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งมีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ถ้าเด็กอยู่ในการอุปการะดูแลของสถานสงเคราะห์ของทางราชการ หรือสถานสงเคราะห์ของเอกชนตามรายชื่อที่กระทรวงมหาดไทยประกาศ สามารถจะแจ้งการเกิดได้โดยหัวหน้าหน่วยงานนั้นๆ เป็นผู้แจ้งการเกิดที่สำนักทะเบียนท้องถิ่นที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ หรือถ้าไม่อาจแจ้งได้ด้วยตัวเองก็สามารถมอบหมายให้ผู้อื่นแจ้งการเกิดแทนได้ ซึ่งถ้ามีหลักฐานว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะออกสูติบัตรหรือใบเกิดให้และเพิ่มชื่อเด็กเข้าทะเบียนบ้าน แต่ถ้าไม่มีหลักฐานพิสูจน์ว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้ โดยขึ้นต้นด้วยเลข ๐

๔) สถานสงเคราะห์ของเอกชนที่ให้การสงเคราะห์ดูแลเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ไม่มีรายชื่ออยู่ในประกาศกระทรวงมหาดไทย จะไม่สามารถแจ้งการเกิดให้กับเด็กในการสงเคราะห์ได้แต่หัวหน้าหน่วยงานสามารถยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อเด็กในทะเบียนบ้านของสถานสงเคราะห์ได้ที่สำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาและถ้ามีหลักฐานว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะเพิ่มชื่อเด็กเข้าในทะเบียนบ้านแต่ไม่ได้สูติบัตรหรือใบเกิด แต่ถ้าไม่มีหลักฐานพิสูจน์ว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้ โดยขึ้นต้นด้วยเลข ๐

๕) คนเร่ร่อน ไร้บุพการีหรืออาจเรียกว่า “คนไร้รากเหง้า” ไม่ว่าจะอยู่ในการสงเคราะห์ดูแลของบุคคลหรือหน่วยงานใดหรือไม่ ก็สามารถมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรได้เพราะกลุ่มคนไร้รากเหง้าจัดอยู่ในกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเรื่องสิทธิและสถานะบุคคลที่จะต้องได้รับการแก้ไขตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เพียงแต่จะต้องผ่านการสำรวจตามหลักเกณฑ์ วิธีการและภายในห้วงระยะเวลาที่กรมการปกครองกำหนด โดยผู้ที่ได้รับการสำรวจจะได้จัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้

หลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำร้อง ตาม ข้อ ๒-๔

- ๑) บันทึกการรับตัวเด็ก (กรณีการแจ้งการเกิดเด็กไร้เดียงสาถูกทอดทิ้ง)
- ๒) หลักฐานการรับตัวเด็กไว้ใน การอุปการะดูแล (กรณีเด็กอยู่ใน การอุปการะของสถานสงเคราะห์)
- ๓) หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก ทั้งพยานเอกสารและวัตถุพยาน (ถ้ามี)
- ๔) รูปถ่ายของเด็ก ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป
- ๕) ทะเบียนบ้าน และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้งการเกิดหรือผู้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อ
- ๖) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้
- ๗) หนังสือมอบหมายให้แจ้งแทน (ถ้ามี)

เด็กที่ได้รับแจ้งการเกิดในสถานะเป็นคนสัญชาติไทย จะได้เลขประจำตัวประชาชนที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๒ ถ้าเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยจะได้เลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข ๗ ส่วนเด็กที่ไม่ได้แจ้งการเกิดแต่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านสถานะเป็นคนสัญชาติไทย จะได้เลขประจำตัวที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๕ และถ้าไม่สามารถพิสูจน์สถานะและสัญชาติได้จะเป็นผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติจะได้เลขประจำตัวที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๐

๖. การมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) โดยผลของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

บุคคลที่จะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ได้แก่ผู้ที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยขณะเกิดมีพ่อและแม่เป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่เพียงชั่วคราว (มีพาสปอร์ต วีซ่า) หรือได้รับผ่อนผันให้อาศัยอยู่ได้เป็นกรณีพิเศษ (ชนกลุ่มน้อย) รวมถึงบุตรของบุคคลนั้นที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และไม่ได้สัญชาติไทยเนื่องจากพ่อและแม่ไม่ได้สัญชาติไทย โดยกฎหมายกำหนดเงื่อนไขว่าผู้ที่ได้สัญชาติไทยต้องมีรายการในเอกสารทะเบียนราษฎร มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่จริงในประเทศไทยและมีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศ

ผู้มีคุณสมบัติที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปี สามารถยื่นคำขอได้ด้วยตนเอง แต่ถ้าอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีให้พ่อและแม่หรือผู้ปกครองยื่นคำขอแทน โดยยื่นตามแบบคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ

หลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำร้อง

- ๑) สูติบัตร หรือหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิด
- ๒) ทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓) หรือทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘/๑ หรือ ท.ร.๓๘ ข)
- ๓) รูปถ่ายขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๑ รูป
- ๔) บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือบัตรประจำตัวชนกลุ่มน้อย – บัตรสี (ถ้ามี)
- ๕) เอกสารที่หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ออกให้เพื่อรับรองความประพฤติหรือการทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม (ถ้ามี)

๖) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้

เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านพร้อมด้วยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์คุณสมบัติของผู้ขอตามกฎหมายกำหนดแล้วจะรวบรวมนำเสนอ นายอำเภอเพื่อพิจารณา หากได้รับอนุญาตให้ลงรายการสัญชาติไทยตามที่ขอ คำขอนั้นจะถูกส่งไปให้กรมการปกครองกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์จากนั้น นายทะเบียนจะทำการเปลี่ยนสถานะของบุคคลโดยจำหน่ายรายการเดิมที่ไม่ได้สัญชาติไทยแล้วเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ลงรายการสัญชาติเป็น “ไทย” สำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป จะต้องยื่นคำขอทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วย

บุคคลที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ นี้จะได้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ขึ้นต้นด้วยเลข ๘ และเลขในหลักที่ ๖ และหลักที่ ๗ จะเป็นเลข ๗๓

ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีปฏิบัติการทะเบียนราษฎร

การแจ้งการเกิด

เด็กทุกคนที่เกิดในราชอาณาจักรไทยไม่ว่าจะเป็นบุตรของคนสัญชาติไทย หรือเป็นบุตรของคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นบุตรของผู้หลบหนีเข้าเมือง ผู้ที่มีหน้าที่แจ้งการเกิด คือ บิดา มารดา ผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเจ้าบ้านที่เด็กเกิดต้องแจ้งการเกิดต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เด็กเกิด หรือจะแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่อื่นที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิดนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านก็ได้ และนายทะเบียนต้องรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตรให้ผู้แจ้งโดยมีข้อเท็จจริงเท่าที่จะสามารถทราบได้

การแจ้งการเกิดนั้น ผู้มีหน้าที่แจ้งการเกิดจะมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นเป็นผู้แจ้งแทนก็ได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการเกิดหรือการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่น พ.ศ. ๒๕๕๑
๓. กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑
๕. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑
๖. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการได้แจ้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑
๗. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หน่วยงานเอกชนที่จดทะเบียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กตามมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑	<p>เด็กเกิดในบ้าน (อาคารที่มีบ้านเลขที่ รวมถึงสถานพยาบาล)</p> <p>ผู้แจ้ง ได้แก่ บิดา มารดา หรือเจ้าบ้านที่เด็กเกิด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบิดา มารดาหรือเจ้าบ้าน</p> <p>ระยะเวลาการแจ้ง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันเกิด</p> <p>สำนักทะเบียนที่แจ้งการเกิด สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เด็กเกิด หรือสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน</p> <p>ขั้นตอนการแจ้ง กรณีแจ้ง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่เด็กเกิด</p> <p>๑. ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง และบัตรประจำตัวของบิดา มารดา (ถ้ามี)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาทะเบียนประวัติของบิดา มารดา (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่จะเพิ่มชื่อเด็กที่เกิด</p> <p>(๔) หนังสือรับรองการเกิดตามแบบ ท.ร.๑/๑ ที่ออกให้โดยโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่เด็กเกิด (กรณีเด็กเกิดในสถานพยาบาล)</p> <p>(๕) ใบรับแจ้งการเกิดตามแบบ ท.ร. ๑ ตอนหน้า (กรณีแจ้งเกิดกับกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน)</p> <p>(๖) หนังสือมอบหมาย (ถ้ามี)</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลของเด็กที่แจ้งเกิดกับฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่าเด็กมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) ลงรายการในสูติบัตร (ท.ร.๑ สำหรับคนซึ่งมีสัญชาติไทย ท.ร. ๓ สำหรับบุตรของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ ท.ร.๐๓๑ สำหรับคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง) หรือ ท.ร. ๐๓ สำหรับบุตรของแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ)</p> <p>(๔) เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่เด็กเกิด (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓ แล้วแต่กรณี) หรือทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก.) กรณีบุตรของคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง หรือ ทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘) กรณีบุตรของแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ</p> <p>(๕) มอบสูติบัตร ตอนที่ ๑ และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>๓. กรณีเด็กเกิดและได้รับสูติบัตร ท.ร.๑ หรือ ท.ร.๓ เป็นคนในท้องที่ให้ นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓ ของบิดา มารดา หากบิดา มารดาไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านให้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน แต่ถ้าเด็กที่เกิดเป็นคนต่างท้องที่ให้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านกลาง(ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓) ของสำนักทะเบียนแล้วแต่กรณีแล้วให้นำผู้แจ้งดำเนินการแจ้งการย้ายที่อยู่เด็กที่เกิดใหม่ไปยังภูมิลำเนาที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายอาศัยอยู่</p>	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๕๒ ข้อ ๕๓</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>ถ้าเด็กที่เกิดและได้รับสูติบัตร ท.ร.๐๓๑ หรือ ท.ร.๐๓ ให้นำทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก หรือ ท.ร. ๓๘ ของบิดา มารดา แต่ถ้าบิดา มารดาไม่มีทะเบียนประวัติให้เพิ่มชื่อเด็กในทะเบียนประวัติของสำนักทะเบียน</p> <p>ขั้นตอนการแจ้ง กรณีแจ้ง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่อื่น</p> <p>๑. ผู้แจ้ง ได้แก่ บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายของเด็กที่เกิด หรือผู้ได้รับมอบหมายจากบิดา มารดาหรือผู้ปกครองแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้งและบัตรประจำตัวของบิดา มารดา(ถ้ามี)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนบ้านที่ปรากฏชื่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กที่เกิด</p> <p>(๓) หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๑/๑) ที่ออกให้โดยโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่เด็กเกิดหรือผลการตรวจดีเอ็นเอที่ตรวจพิสูจน์จากหน่วยงานของรัฐหรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดามารดาของเด็กที่เกิดอย่างใดอย่างหนึ่ง</p> <p>(๔) หนังสือมอบหมาย (ถ้ามี)</p> <p>(๕) พยานบุคคลอย่างน้อย ๒ คน</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลของเด็กที่แจ้งเกิดกับฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่าเด็กมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้แจ้งให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่แจ้งการเกิด ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่เด็กเกิด ประวัติของเด็กที่เกิดและสถานที่อยู่ปัจจุบันของเด็กและบิดา มารดาหรือผู้ปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๔) สอบสวนพยานบุคคลให้ทราบประวัติของเด็กที่แจ้งเกิดและบิดา มารดา</p> <p>(๕) เมื่อเห็นว่าเด็กที่เกิดเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักร โดยยังไม่ได้แจ้งการเกิด และมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ ให้ออก สูติบัตร (ท.ร.๑ หรือ ท.ร.๓ แล้วแต่กรณี)</p> <p>(๖) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ๒๐ บาท</p> <p>(๗) เพิ่มชื่อเด็กที่เกิดในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓ แล้วแต่กรณี)</p> <p>(๘) มอบสูติบัตร ตอนที่ ๑ พร้อมทั้งหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	ระเบียบ ข้อ ๕๖

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๒	<p>เด็กเกิดนอกบ้าน</p> <p>ผู้แจ้ง ได้แก่บิดา หรือมารดา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบิดาหรือมารดา ระยะเวลาการแจ้ง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันเกิด เว้นแต่กรณี มีเหตุจำเป็น ให้แจ้งภายหลังได้แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันเกิด</p> <p>สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น แห่งท้องที่ที่เด็กเกิด หรือสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น แห่งท้องที่ที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กที่เกิดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน</p> <p>ขั้นตอนการแจ้ง กรณีแจ้ง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่เด็กเกิด</p> <p>๑. ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง และบัตรประจำตัวของบิดา มารดา (ถ้ามี)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาทะเบียนประวัติของ บิดา มารดา (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่จะเพิ่มชื่อเด็กที่เกิด</p> <p>(๔) ใบรับแจ้งการเกิด ตามแบบ ท.ร.๑ ตอนหน้า (กรณีแจ้งเกิดกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน)</p> <p>(๕) หนังสือมอบหมาย (ถ้ามี)</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลของเด็กที่แจ้งการเกิดกับฐานข้อมูล การทะเบียนราษฎร</p> <p>(๓) ลงรายการในสูติบัตร (ท.ร.๑ สำหรับคนมีสัญชาติไทย หรือ ท.ร.๓ สำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือ ท.ร.๐๓๑ สำหรับบุตรของคนต่างด้าวหลบหนี เข้าเมือง หรือ ท.ร. ๐๓ สำหรับบุตรของแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ)</p> <p>(๔) เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓) หรือทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘,ท.ร.๓๘ ก) โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณี เด็กเกิดในบ้าน</p> <p>(๕) มอบสูติบัตร ตอนที่ ๑ และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>(๖) กรณีเด็กที่เกิดเป็นคนต่างท้องที่ ให้แนะนำผู้แจ้งการเกิดให้แจ้งย้าย ที่อยู่เด็กเกิดใหม่ไปยังภูมิลำเนาที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย อาศัยอยู่</p> <p>ขั้นตอนการแจ้ง กรณีแจ้ง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่อื่น</p> <p>๑. ผู้แจ้ง ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายหรือผู้ได้รับมอบหมายแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้งและบัตรประจำตัวของบิดามารดา (ถ้ามี)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนบ้านที่ปรากฏชื่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก ที่เกิด</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๓	<p>(๓) ผลการตรวจทางวิทยาศาสตร์ เช่น ผลการตรวจดีเอ็นเอที่ตรวจพิสูจน์จากหน่วยงานของรัฐหรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดามารดาของเด็กที่เกิด</p> <p>(๔) พยานบุคคลอย่างน้อย ๒ คน</p> <p>(๕) หนังสือมอบหมาย (ถ้ามี)</p> <p>๒ นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลของเด็กที่แจ้งเกิดกับฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่าเด็กมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้แจ้งให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่แจ้งการเกิด ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่เด็กเกิด ประวัติของเด็กและสถานที่อยู่ปัจจุบันของเด็กและบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง</p> <p>(๔) สอบสวนพยานบุคคลให้ทราบประวัติของเด็กและ บิดา มารดา</p> <p>(๕) เมื่อเห็นว่าเด็กที่เกิดเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรและยังไม่ได้แจ้งการเกิด โดยมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ให้ออกสูติบัตร (ท.ร.๑ หรือ ท.ร. ๓ แล้วแต่กรณี)</p> <p>(๖) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ๒๐ บาท</p> <p>(๗) เพิ่มชื่อเด็กในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓ แล้วแต่กรณี)</p> <p>(๘) มอบสูติบัตร ตอนที่ ๑ พร้อมทั้งหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>เด็กในสภาพแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาซึ่งถูกทอดทิ้ง</p> <p>เด็กที่แจ้งการเกิด ต้องมีอายุต่ำกว่า ๗ ปีบริบูรณ์</p> <p>ผู้แจ้ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่รับตัวเด็กไว้</p> <p>ระยะเวลาการแจ้ง ควรแจ้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับตัวเด็กไว้ (กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้)</p> <p>สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่หน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่รับตัวเด็กนั้นไว้ตั้งอยู่</p>	ระเบียบ ข้อ ๕๙

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>ขั้นตอนการแจ้ง</p> <p>๑. ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนบ้านของสถานสงเคราะห์หรือสถานที่ที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นซึ่งรับตัวเด็กที่ขอแจ้งการเกิดไว้</p> <p>(๓) บันทึกการรับตัวเด็กซึ่งจัดทำโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ได้รับตัวเด็กจากผู้พบเด็ก</p> <p>(๔) หลักฐานการรับตัวเด็กของหน่วยงานที่รับตัวเด็กไว้</p> <p>(๕) รูปถ่ายของเด็ก ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป</p> <p>(๖) หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กทั้งพยานเอกสารและวัตถุพยาน (ถ้ามี)</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบถูกต้องของหลักฐานที่ผู้แจ้งแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่ามีกรแจ้งการเกิดและรายการบุคคลของเด็กที่ขอแจ้งการเกิดในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้แจ้งและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของเด็กและบิดา มารดา</p> <p>(๔) ออกใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร.๑๐๐) ให้กับผู้แจ้งการเกิด</p> <p>(๕) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นการสอบสวนพยานบุคคลและรวบรวมหลักฐาน พร้อมเสนอความเห็นไปยังนายอำเภอท้องที่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่รับแจ้งการเกิด โดยให้สรุปความเห็นพร้อมระบุเหตุผลประกอบว่าเด็กที่ขอแจ้งการเกิดเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรหรือไม่ เป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่สามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของเด็ก</p> <p>(๖) นายอำเภอต้องพิจารณาและแจ้งผลให้นายทะเบียนทราบภายใน ๓๐ วัน</p> <p>(๗) กรณีผลการพิจารณาระบุว่าเด็กที่แจ้งเกิดในราชอาณาจักรและเป็นผู้มีสัญชาติไทยให้นายทะเบียนออกสูติบัตร ท.ร.๑ หรือ ท.ร.๒ แล้วแต่กรณีให้แก่ผู้แจ้ง โดยลงรายการเกี่ยวกับเด็ก บิดาและมารดาเท่าที่ทราบ</p> <p>(๘) ถ้าผลการพิจารณาระบุว่าเด็กที่แจ้งการเกิดเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยให้ออกสูติบัตร ท.ร.๓ ให้แก่ผู้แจ้งโดยลงรายการเกี่ยวกับเด็ก บิดาและ มารดา เท่าที่ทราบ</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๔	<p>(๙) เพิ่มชื่อเด็กเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ หรือ ท.ร. ๑๓ ของสถานสงเคราะห์แล้วแต่กรณี</p> <p>(๑๐) กรณีนายอำเภอแจ้งผลการพิจารณาว่าเด็กที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยหรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กได้ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ให้เด็กเป็นบุคคลประเภท ๐ โดยใช้เลขที่บ้านของสถานสงเคราะห์</p> <p>เด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง ซึ่งอยู่ในการอุปการะของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการช่วยเหลือเด็ก</p> <p>เด็กที่จะแจ้งการเกิด ต้องมีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี</p> <p>ผู้แจ้ง ได้แก่ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่สงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กตามรายชื่อหน่วยงานที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>ระยะเวลาการแจ้ง ควรแจ้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับตัวเด็กไว้อุปการะหรือสงเคราะห์ (กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้)</p> <p>สำนักทะเบียนที่แจ้งการเกิด สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่หน่วยงานที่อุปการะหรือสงเคราะห์เด็กตั้งอยู่</p> <p>ขั้นตอนการแจ้ง</p> <p>๑. ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (๒) สำเนาทะเบียนบ้านของหน่วยงานที่ให้การอุปการะหรือสงเคราะห์เด็ก (๓) หลักฐานการรับตัวเด็กของหน่วยงานที่ดูแลหรืออุปการะเด็ก (๔) รูปถ่ายของเด็กขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป (๕) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี) (๖) หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กทั้งพยานเอกสารและวัตถุพยาน (ถ้ามี) <p>๒. นายทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้แจ้งแสดง (๒) ตรวจสอบรายการบุคคลในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่ามีการแจ้งการเกิดและมีรายการบุคคลของเด็กที่ขอแจ้งการเกิดในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่ (๓) สอบสวนผู้แจ้งและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของเด็กและบิดา มารดา (๔) ออกใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร.๑๐๐) ให้กับผู้แจ้งการเกิด 	ระเบียบฯข้อ ๕๙/๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๕	<p>(๕) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นการสอบสวนพยานบุคคลและรวบรวมหลักฐาน พร้อมเสนอความเห็นไปยังนายอำเภอท้องที่ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบโดยให้สรุปความเห็นพร้อมระบุเหตุผลประกอบว่าเด็กที่ขอแจ้งการเกิดเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรหรือไม่ เป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือไม่ สัญชาติไทยหรือไม่สามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของเด็ก</p> <p>(๖) นายอำเภอต้องพิจารณาและแจ้งผลให้นายทะเบียนทราบภายใน ๓๐ วัน</p> <p>(๗) กรณีผลการพิจารณาระบุว่าเด็กที่แจ้งการเกิดเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรและเป็นผู้มีสัญชาติไทย ให้นายทะเบียนออกสูติบัตร ท.ร.๑ หรือ ท.ร.๒ แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้แจ้งโดยลงรายการเกี่ยวกับเด็ก บิดาและมารดาเท่าที่ทราบ</p> <p>(๘) ถ้าผลการพิจารณาระบุว่าเด็กที่แจ้งการเกิดเป็นผู้ที่เกิดราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยให้ออกสูติบัตร ท.ร.๓ ให้แก่ผู้แจ้ง โดยลงรายการเกี่ยวกับเด็ก บิดาและมารดาเท่าที่ทราบ</p> <p>(๙) เพิ่มชื่อเด็กเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓ ของสถานสงเคราะห์แล้วแต่กรณี</p> <p>(๑๐) กรณีนายอำเภอแจ้งผลการพิจารณาว่าเด็กที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย หรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กได้ ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) ให้เด็กเป็นบุคคลประเภท ๐ โดยใช้เลขที่บ้านของหน่วยงานที่สงเคราะห์</p> <p>(๑๑) กรณีเด็กที่อยู่ในสงเคราะห์หรืออุปการะของบุคคลหรือหน่วยงานเอกชนที่ไม่ปรากฏชื่อตามประกาศกระทรวงมหาดไทยให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นยกคำร้องขอแจ้งการเกิด และแนะนำผู้ร้องให้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านกรณีเด็กก่อนอายุตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๘</p> <p>การแจ้งการเกิดเกินกำหนดของผู้มีสัญชาติไทย</p> <p>ผู้แจ้ง</p> <p>(๑) บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง กรณีบุคคลที่จะแจ้งการเกิดยังไม่บรรลุนิติภาวะ</p> <p>(๒) ผู้ที่ยังไม่ได้แจ้งการเกิดแจ้งด้วยตนเอง กรณีบรรลุนิติภาวะแล้ว</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๕๗

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>ระยะเวลาการแจ้ง ตั้งแต่วันพ้นกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่เกิด</p> <p>สำนักทะเบียนที่แจ้งการเกิด</p> <p>(๑) สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่เกิด หรือ</p> <p>(๒) สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นอื่นที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน</p> <p>ขั้นตอนการแจ้ง</p> <p>๑. ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง (กรณีที่ไม่ได้แจ้งการเกิดให้กับตัวเอง)</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ที่มีชื่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก (ถ้ามี)</p> <p>(๔) รูปถ่ายของเด็กขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป</p> <p>(๕) หนังสือมอบหมาย (ถ้ามี)</p> <p>(๖) หนังสือรับรองการเกิด ตามแบบ ท.ร.๑/๑ (กรณีเด็กเกิดในสถานพยาบาล)</p> <p>(๗) ผลการตรวจ ดีเอ็นเอ (กรณีแจ้งเกิดต่างสำนักทะเบียนและไม่มีหนังสือรับรองการเกิด)</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบหลักฐานต่างๆ ของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) กรณีนายทะเบียนที่รับแจ้งมิใช่ นายทะเบียนแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นเกิดให้นายทะเบียนตรวจหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๑/๑) หรือผลการตรวจ ดีเอ็นเอ ที่ตรวจพิสูจน์จากหน่วยงานของรัฐหรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดาหรือมารดาของบุคคลที่เกิดและสำเนาทะเบียนบ้านที่ปรากฏชื่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ของคนที่เกิดซึ่งต้องเป็นทะเบียนบ้านในเขตท้องที่สำนักทะเบียนที่แจ้งเกิด</p> <p>(๓) ตรวจสอบรายการบุคคลในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่ามีการแจ้งการเกิดและมีรายการบุคคลของคนที่เกิดในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๔) เปรียบเทียบปรับ กรณีการแจ้งเกิดภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้แจ้ง (๑๕ วัน หรือ ๓๐ วัน แล้วแต่กรณี)</p> <p>(๕) ออกใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร.๑๐๐) ให้กับผู้แจ้งการเกิด</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>(๖) ถ้าเด็กที่ขอแจ้งเกิดมีอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไปให้รวบรวมหลักฐานและเสนอความเห็นไปยังนายอำเภอท้องที่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการเกิด เพื่อพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ โดยให้สรุปความเห็นพร้อมระบุเหตุผลประกอบว่าบุคคลที่ขอแจ้งการเกิดเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรหรือไม่ และเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือไม่ได้สัญชาติไทย หรือไม่สามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของผู้ที่เกิด</p> <p>(๗) กรณีการแจ้งการเกิดสำหรับเด็กที่มีอายุไม่เกินเจ็ดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นคำร้อง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กที่เกิดแทนนายอำเภอ</p> <p>(๘) ถ้าผลการพิจารณาสถานะการเกิด และสัญชาติปรากฏว่าบุคคลที่แจ้งการเกิดเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรและเป็นผู้มีสัญชาติไทยให้นายทะเบียนออกสูติบัตร (ท.ร.๒) ให้แก่ผู้แจ้ง</p> <p>(๙) เพิ่มชื่อบุคคลที่เกิดเข้าในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) หรือทะเบียนบ้านกลาง (ท.ร.๑๔) แล้วแต่กรณี</p> <p>(๑๐) ถ้าผลการพิจารณาปรากฏว่าบุคคลที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวได้ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) ให้บุคคลนั้นเป็นบุคคลประเภท ๐ โดยใช้เลขที่บ้านของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง</p> <p>(๑๑) กรณีแจ้งต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่นซึ่งมีชื่อท้องที่ที่บุคคลนั้นเกิดให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งการเกิดต่างท้องที่ ฉบับละ ๒๐ บาท</p>	
๖	<p>การแจ้งการเกิดเกินกำหนดของผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เกิดในราชอาณาจักร</p> <p>ผู้แจ้ง</p> <p>(๑) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย กรณีบุคคลที่จะแจ้งการเกิดยังไม่บรรลุนิติภาวะ</p> <p>(๒) ผู้ที่ยังไม่ได้แจ้งการเกิดแจ้งด้วยตนเอง กรณีบรรลุนิติภาวะแล้ว</p> <p>ระยะเวลาการแจ้ง ตั้งแต่วันพ้นกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่เกิด</p> <p>สำนักทะเบียนที่แจ้งการเกิด</p> <p>(๑) สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่เกิดหรือ</p> <p>(๒) สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นอื่นที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๕๘

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>ขั้นตอนการแจ้ง</p> <p>๑. ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓) ที่มีชื่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก (ถ้ามี)</p> <p>(๔) รูปถ่ายของเด็กขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป</p> <p>(๕) หนังสือมอบหมาย (ถ้ามี)</p> <p>(๖) หนังสือรับรองการเกิด ตามแบบ ท.ร.๑/๑ (กรณีเด็กเกิดในสถานพยาบาล)</p> <p>(๗) การตรวจ ดีเอ็นเอ (กรณีแจ้งเกิดต่างสำนักทะเบียนและไม่มีหนังสือรับรองการเกิด)</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบหลักฐานต่างๆ ของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) กรณีนายทะเบียนที่รับแจ้งมิใช่ นายทะเบียนแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นเกิดให้นายทะเบียนตรวจหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๑/๑) หรือผลการตรวจ ดีเอ็นเอ ที่ตรวจพิสูจน์จากหน่วยงานของรัฐหรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดาหรือมารดาของบุคคลที่เกิดและสำเนาทะเบียนบ้านที่ปรากฏชื่อ บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ของบุคคลคนที่เกิดซึ่งต้องเป็นทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ สำนักทะเบียนที่แจ้งเกิด</p> <p>(๓) ตรวจรายการบุคคลในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่ามีการแจ้ง การเกิดและมีรายการบุคคลของคนที่เกิดในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๔) เปรียบเทียบปรับ กรณีการแจ้งเกิดภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พ้นระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนดให้แจ้ง (๑๕ วัน หรือ ๓๐ วัน แล้วแต่กรณี)</p> <p>(๕) ออกใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร.๑๐๐) ให้กับผู้แจ้งการเกิด</p> <p>(๖) ถ้าเด็กที่ขอแจ้งเกิดมีอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไปให้รวบรวมหลักฐานและ เสนอความเห็นไปยังนายอำเภอท้องที่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการเกิด เพื่อ พิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติโดยให้สรุปความเห็นพร้อมระบุเหตุผลประกอบว่า บุคคลที่ขอแจ้งการเกิดเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรหรือไม่ เป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือไม่ ได้สัญชาติไทย หรือไม่ สามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของผู้ที่เกิด</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๗	<p>(๗) กรณีการแจ้งการเกิดสำหรับเด็กที่มีอายุไม่เกินเจ็ดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นคำร้อง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับผิดชอบการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กที่เกิดแทนนายอำเภอ</p> <p>(๘) ถ้าผลการพิจารณาสถานะการเกิดและสัญชาติปรากฏว่าบุคคลที่แจ้งการเกิดเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรและเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทยให้นายทะเบียนออกสูติบัตร (ท.ร.๓) ให้แก่ผู้แจ้ง</p> <p>(๙) เพิ่มชื่อบุคคลที่เกิดเข้าในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) หรือทะเบียนบ้านกลาง (ท.ร.๑๓) แล้วแต่กรณี</p> <p>(๑๐) ถ้าผลการพิจารณาปรากฏว่าบุคคลที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวได้ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) ให้บุคคลนั้นเป็นบุคคลประเภท ๐ โดยใช้เลขที่บ้านของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง</p> <p>(๑๑) กรณีแจ้งต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่นซึ่งมิใช่ท้องที่ที่บุคคลนั้นเกิด ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม</p> <p>การอุทธรณ์คำสั่งนายอำเภอ กรณีไม่สามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กในสภาพแรกเกิด หรือเด็กไร้เดียงสา ซึ่งถูกทอดทิ้งหรือเด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี หรือบุพการีทอดทิ้ง</p> <p>(๑) นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น</p> <p>เมื่อได้รับแจ้งการเกิดของเด็กในสภาพแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาซึ่งถูกทอดทิ้ง หรือเด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี หรือบุพการีทอดทิ้งและได้ตรวจสอบความถูกต้องของพยานเอกสารและความครบถ้วนสมบูรณ์ของประเด็นการสอบสวนบุคคลแล้ว ให้รวบรวมหลักฐานพร้อมเสนอความเห็นและเหตุผลประกอบว่าเด็กที่ขอแจ้งการเกิดเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรหรือไม่ และเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่สามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กผู้นั้น ไปยังนายอำเภอท้องที่ที่สำนักทะเบียนนั้นตั้งอยู่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่รับแจ้งการเกิด</p> <p>(๒) นายอำเภอ</p> <p>พิจารณาสถานะการเกิดและสัญชาติของเด็ก และแจ้งผลการพิจารณาให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นจากนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น</p> <p>(๓) กรณีนายอำเภอแจ้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนประวัติและออกเอกสารแสดงตน (บัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน) ให้เด็กไว้ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>(๔) นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งความเห็นของนายอำเภอให้ผู้แจ้งการเกิดทราบ ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของนายอำเภอ โดยในหนังสือนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เหตุผลของความเห็น - ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ - ข้อกฎหมายที่อ้างอิง - ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลยพินิจ - สิทธิในการยื่นเรื่องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอพิสูจน์สถานะการเกิด และสัญชาติของเด็กอีกครั้งหนึ่ง <p>(๕) ผู้แจ้งการเกิด</p> <p>การอุทธรณ์คำสั่งของนายอำเภอต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย</p> <p>(๖) เมื่อนายอำเภอได้รับคำอุทธรณ์ของผู้แจ้งการเกิดแล้ว ให้พิจารณาคำอุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์</p> <p>(๗) กรณีเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนแก้ไขคำสั่งแจ้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนราษฎรและหลักฐานทะเบียนราษฎรของเด็กที่แจ้งการเกิดให้ถูกต้อง</p> <p>(๘) กรณีไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง และรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ภายใน ๓ วันนับแต่วันที่การพิจารณาอุทธรณ์เป็นที่ยุติ</p> <p>(๙) นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ที่รับรายงานจากนายอำเภอกรณีจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวได้ให้นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว และในการนี้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา</p> <p>(๑๐) การพิจารณาของนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร อาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเฉพาะกิจซึ่งประกอบด้วยผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านการศึกษา สังคมสงเคราะห์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา การพินิจคุ้มครองเด็ก และด้านอื่นๆ ร่วมเป็นกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อเสนอความเห็นหรือให้คำปรึกษาแก่นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครด้วยก็ได้</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>(๑๑) กรณีนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นว่าหลักฐานของผู้แจ้งการเกิดสามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กที่แจ้งเกิดได้ ให้แจ้งนายอำเภอและนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นที่ยุติ</p> <p>(๑๒) ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนราษฎรและหลักฐานทะเบียนราษฎรของเด็กที่แจ้งการเกิดให้เป็นไปตามความเห็นของนายทะเบียนจังหวัดและนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี</p> <p>(๑๓) กรณีนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครเห็นด้วยกับความเห็นหรือคำสั่งของนายอำเภอซึ่งเห็นว่าไม่สามารถยืนยันสถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กได้ ให้แจ้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่รับแจ้งจากนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี โดยในหนังสือให้ระบุเหตุผลซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ - ข้อกฎหมายที่อ้างอิง - ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลยพินิจ - สิทธิในการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาการยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองไว้ในหนังสือแจ้งด้วย 	

การขอหนังสือรับรองการเกิด

กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรกำหนดในเรื่องของหนังสือรับรองการเกิดไว้เป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เป็นหนังสือรับรองการเกิดที่ออกตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้ทำคลอดมีหน้าที่ออกหนังสือรับรองการเกิดให้แก่ผู้มีหน้าที่แจ้งการเกิดไว้เป็นหลัก ฐานหนังสือรับรองการเกิดกรณีนี้เรียกว่า ท.ร.๑/๑ โดยกำหนดให้ใช้สำหรับเด็กที่เกิดในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐและเอกชนออกให้ได้กับเด็กทุกคนไม่ว่าเด็กนั้นจะมีสัญชาติไทยหรือไม่ก็ตาม

ส่วนที่ ๒ เป็นหนังสือรับรองการเกิดที่ออกตามมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เป็นผู้พิจารณาออกหลักฐานดังกล่าวให้แก่ผู้ยื่นคำขอที่มีความจำเป็นต้องใช้หลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทยสำหรับการขอมือหรือขอแปลงสัญชาติไทยหรือกรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่น หนังสือรับรองการเกิดกรณีนี้ เรียกว่า ท.ร.๒๐/๑ โดยกฎหมายบัญญัติให้ผู้อำนวยความสะดวกกลางกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอหนังสือรับรองการเกิดดังกล่าว ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>การขอหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑)</p> <p>คุณสมบัติของผู้ที่จะขอหนังสือรับรองการเกิด</p> <p>๑. เกิดในประเทศไทยแต่ไม่ได้แจ้งการเกิด หรือ</p> <p>๒. เคยแจ้งการเกิดแล้วแต่ไม่มีสูติบัตรหรือสูติบัตรสูญหายและสำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องไม่สามารถคัดสำเนาสูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิดให้ได้</p> <p>ผู้ยื่นคำขอ</p> <p>๑. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์ สามารถยื่นคำขอด้วยตนเองได้</p> <p>๒. ถ้าผู้ขอหนังสือรับรองการเกิดอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี บริบูรณ์ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กเป็นผู้ยื่นคำขอแทน</p> <p>สำนักทะเบียนที่ยื่นเรื่อง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ผู้ยื่นคำขอหรือที่ผู้ยื่นคำขออยู่ในทะเบียนบ้านหรือมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในปัจจุบัน</p>	<p>- พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐/๑</p> <p>- ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการขอหนังสือรับรองการเกิดตามมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๑</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>ขั้นตอนการยื่นคำขอ</p> <p>๑. ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียน ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (ถ้ามี) และบัตรประวัตตัวของ บิดา มารดา (ถ้ามี)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียน (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘, ท.ร.๓๘/๑, ท.ร.๓๘ ก หรือ ท.ร. ๓๘ ข) อย่างไม่อย่างหนึ่งที่มีชื่อและรายการบุคคลของผู้ขอหนังสือรับรองการเกิด</p> <p>(๓) หลักฐานเอกสารที่แสดงว่าเป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทย (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๑/๑) หลักฐานการขึ้นทะเบียนทหาร(ส.ด.๙) หลักฐานทางการศึกษา ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว เป็นต้น</p> <p>(๔) รูปถ่ายหน้าตรงขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป</p> <p>(๕) หลักฐานอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อตัว เป็นต้น</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้ขอ</p> <p>(๒) ออกใบรับเรื่องให้แก่ผู้ขอไว้เป็นหลักฐาน โดยอาจใช้วิธีการถ่ายเอกสารคำขอให้ก็ได้</p> <p>(๓) ตรวจสอบรายการบุคคลของผู้ขอหนังสือรับรองการเกิดกับฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรว่ามีรายการถูกต้องตามหลักฐานที่ยื่นไว้หรือไม่</p> <p>(๔) สอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ขอหนังสือรับรองการเกิด บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่อุปการะเลี้ยงดู (ถ้ามี) และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองสถานที่เกิดและประวัติความเป็นมาของผู้ขอหนังสือรับรองฯ</p> <p>(๕) ถ้าผู้ขอหนังสือรับรองฯ เป็นผู้ที่เกิดในสำนักทะเบียนอื่นที่ไม่ใช่สำนักทะเบียนที่ยื่นคำขอและผู้ขอไม่อาจนำพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลมาให้ทำการสอบสวน นายทะเบียนจะทำเรื่องขอความร่วมมือให้สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและสอบสวนแทน</p> <p>(๖) เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าหลักฐานเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าผู้ขอเป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทย ให้จัดทำหนังสือรับรองการเกิดตามแบบ ท.ร.๒๐/๑ มอบให้แก่ผู้ขอ ๑ ฉบับ ส่วนฉบับให้จัดเก็บไว้เป็นหลักฐานที่สำนักทะเบียน</p> <p>(๗) ไม่เก็บค่าธรรมเนียม</p>	

การแจ้งการตาย

เมื่อมีคนตายไม่ว่าจะตายในบ้าน ตายนอกบ้าน หรือตายในสถานพยาบาล ตายตามธรรมชาติหรือตายผิดธรรมชาติ ผู้มีหน้าที่แจ้งการตาย คือ เจ้าบ้าน บุคคลที่ไปกับผู้ตาย หรือผู้พบศพ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าวจะต้องแจ้งการตายต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีคนตายหรือที่พบศพ หรือท้องที่ที่ศพอยู่ หรือท้องที่ที่มีการจัดการศพโดยการเผา ฝังหรือทำลายก็ได้

การแจ้งการตาย ผู้มีหน้าที่แจ้งการตายจะมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นเป็นผู้แจ้งแทนก็ได้

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการเกิดหรือการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่น พ.ศ. ๒๕๕๑
๓. กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑	<p>๑. บุคคลที่จะแจ้งการตายได้ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ได้แก่</p> <p>คนสัญชาติไทย และคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว) หรือเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราว (มีหนังสือเดินทางหรือวีซ่า) หรือเป็นผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นกรณีพิเศษ (ชนกลุ่มน้อย) หรือเป็นผู้ที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต</p> <p>๒. ผู้มีหน้าที่แจ้งการตาย ได้แก่</p> <p>(๑) เจ้าบ้านที่มีคนตาย กรณีตายในบ้าน (รวมถึงสถานพยาบาล) หากไม่มีเจ้าบ้านให้ผู้พบศพเป็นผู้แจ้ง</p> <p>(๒) บุคคลที่ไปกับผู้ตายหรือผู้พบศพ กรณีตายนอกบ้าน</p> <p>(๓) เจ้าบ้านของบ้านที่มีการตาย บุคคลที่ไปกับผู้ตายขณะตาย ผู้พบศพ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว กรณีแจ้งการตาย ณ ที่องที่ที่ศพอยู่ หรือท้องที่ที่มีการจัดการศพ</p> <p>๓. ระยะเวลาแจ้งการตาย</p> <p>(๑) คนตายในบ้าน ต้องแจ้งภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาตายหรือเวลาพบศพแล้วแต่กรณี</p> <p>(๒) คนตายนอกบ้าน ต้องแจ้งภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาตายหรือเวลาพบศพ เว้นแต่กรณีท้องที่ที่การคมนาคมไม่สะดวกหรือมีเหตุจำเป็น ผู้อำนวยการทะเบียนกลางสามารถขยายเวลาการแจ้งการตายได้ แต่ต้องไม่เกิน ๗ วัน นับแต่เวลาตายหรือพบศพ</p> <p>๔. สถานที่รับแจ้งการตาย</p> <p>(๑) คนตายในบ้าน(รวมถึงสถานพยาบาล) ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นท้องที่ที่มีคนตายหรือพบศพ</p> <p>(๒) คนตายนอกบ้าน ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นท้องที่ที่มีคนตายหรือพบศพ</p> <p>(๓) ถ้าไม่ทราบท้องที่ที่ตายหรือมีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งในท้องที่ที่ตายได้ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่พบศพหรือที่พึงจะแจ้งได้ แล้วแต่กรณี</p> <p>(๔) กรณีที่ยังไม่ได้แจ้งการตายแต่มีการเคลื่อนย้ายศพไปอยู่ต่างท้องที่ที่ตาย ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ศพอยู่หรือที่มีการจัดการศพโดยการเก็บ ฝัง เผา หรือ ทำลาย</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
<p>๒</p> <p>๒.๑</p>	<p>การแจ้งการตายของคนสัญชาติไทย</p> <p>กรณีคนในท้องที่ตายหรือตายนอกบ้าน</p> <p>๑ ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หนังสือรับรองการตายตามแบบ ท.ร.๔/๑ (กรณีคนตายในสถานพยาบาล)</p> <p>(๔) ใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้า (กรณีแจ้งต่อกำนันผู้ใหญ่บ้าน)</p> <p>(๕) รายงานชันสูตรของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานนิติเวช (กรณีตายผิดธรรมชาติ หรือตายโดยไม่ทราบสาเหตุ)</p> <p>(๖) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าหน้าที่คนตายมีชื่อและรายการบุคคล (ถ้ามี)</p> <p>๒ นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สอบถามผู้แจ้งเกี่ยวกับการจัดการศพว่า จะเก็บ ฝัง เผา หรือทำลายและสถานที่จัดการศพ เพื่อลงรายการในใบรับแจ้งการตายหรือมรณบัตร</p> <p>(๓) ออกมรณบัตร (ท.ร.๔)</p> <p>(๔) จำหน่ายรายการคนตายในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านโดยประทับคำว่า “ตาย” สีแดงไว้หน้ารายการคนตาย</p> <p>(๕) มอบมรณบัตร ตอนที่ ๑ และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๖๑, ข้อ ๖๓</p>
<p>๒.๒</p>	<p>กรณีคนต่างท้องที่ตายในบ้านหรือตายนอกบ้าน</p> <p>๑ ผู้แจ้งแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ได้แก่</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>(๔) หนังสือรับรองการตายตามแบบ ท.ร.๔/๑ (กรณีคนตายในสถานพยาบาล)</p> <p>(๕) ใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้า (กรณีแจ้งต่อกำนันผู้ใหญ่บ้าน)</p> <p>(๖) รายงานการชันสูตรของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานนิติเวช (กรณีตายผิดธรรมชาติ หรือตายโดยไม่ทราบสาเหตุ)</p>	<p>ระเบียบฯ ข้อ ๖๒, ข้อ ๖๓</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๒.๓	<p>๒ นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลของคนตายในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร</p> <p>(๓) ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีคนในท้องที่ตาย แต่ให้ระบุในมรณบัตรด้านบนซ้ายมือว่า “คนต่างท้องที่”</p> <p>(๔) ส่งมรณบัตร ตอนที่ ๒ ไปยังสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่คนตายมีชื่อในทะเบียนบ้าน</p> <p>๓ สำนักทะเบียนที่คนตายมีชื่อในทะเบียนบ้าน</p> <p>(๑) กรณีเจ้าบ้านนำมรณบัตร ตอนที่ ๑ และสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมายื่นเรื่องขอจำหน่ายรายการคนตายในทะเบียนบ้านให้นายทะเบียนตรวจสอบรายการคนตายในมรณบัตร สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร หากถูกต้องตรงกันให้จำหน่ายรายการคนตายตามคำร้อง</p> <p>(๒) กรณีได้รับมรณบัตร ตอนที่ ๒ จากสำนักทะเบียนต้นทางให้นายทะเบียนตรวจสอบรายการคนตายในมรณบัตร และฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรหากถูกต้องตรงกัน ให้จำหน่ายรายการคนตายในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร แล้วแจ้งเจ้าบ้านให้นำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาดำเนินการปรับปรุงรายการให้ถูกต้อง</p> <p>(๓) กรณีคนตายมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านกลางให้จำหน่ายรายการคนตายในทะเบียนบ้านกลาง</p> <p>กรณีได้รับแจ้งการตายโดยไม่ทราบว่าเป็นใคร</p> <p>๑ หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคนตาย(ถ้ามี)</p> <p>๒ นายทะเบียน</p> <p>(๑) สอบสวนผู้แจ้งเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีการตายและสถานที่เกิดเหตุลักษณะทางกายภาพของคนตาย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แจ้งกับคนตาย</p> <p>(๒) สอบถามผู้แจ้งเกี่ยวกับการจัดการศพว่า จะเก็บ ฝัง เผา หรือทำลาย และสถานที่จัดการศพ เพื่อลงรายการในใบรับแจ้งการตาย</p> <p>(๓) ออกใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้า ให้ผู้แจ้งโดยรอการออกมรณบัตรไว้จนกว่าจะทราบว่าเป็นใคร จึงจะออกมรณบัตรให้</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๖๕

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๒.๔	<p>กรณีได้รับแจ้งโดยมีเหตุเชื่อได้ว่ามีการตายแต่ไม่พบศพ</p> <p>๑ หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>๒ นายทะเบียน</p> <p>(๑) สอบสวนผู้แจ้งให้ทราบถึงมูลเหตุที่ทำให้เชื่อว่าการตายของบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างผู้แจ้งกับคนตาย</p> <p>(๒) ออกใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้า ให้ผู้แจ้งไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>(๓) กรณีบุคคลที่เชื่อว่าตายมีชื่อในทะเบียนบ้านของสำนักทะเบียนให้จำหน่ายรายการในทะเบียนบ้านและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรตามแบบ ท.ร.๕๗ โดยหมายเหตุด้วยข้อความว่า “รับแจ้งการตายไว้แต่ยังไม่พบศพ”</p> <p>(๔) กรณีคนตายมีชื่อในทะเบียนบ้านของสำนักทะเบียนอื่นให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือไปยังสำนักทะเบียนนั้นเพื่อดำเนินการจำหน่ายรายการบุคคลเช่นเดียวกัน</p>	ระเบียบฯข้อ ๖๖
๒.๕	<p>กรณีคนตายโดยมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะตายด้วยโรคติดต่ออันตรายหรือตายโดยผิดธรรมชาติ (ถูกคนอื่นฆ่า อุบัติเหตุ ฆ่าตัวตาย สัตว์ทำร้ายตายหรือตายไม่ทราบสาเหตุ)</p> <p>๑. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>๒. นายทะเบียน</p> <p>(๑) สอบสวนผู้แจ้งให้ทราบถึงมูลเหตุที่ทำให้มีการตายของบุคคลลักษณะทางกายภาพของคนตาย และความสัมพันธ์ระหว่างผู้แจ้งกับคนตาย</p> <p>(๒) สอบถามผู้แจ้งเกี่ยวกับการจัดการศพว่า จะเก็บ ฝัง เผา หรือทำลาย และสถานที่จัดการศพเพื่อลงรายการในใบรับแจ้งการตาย</p> <p>(๓) ออกใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้า ให้ผู้แจ้งไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>(๔) ทำหนังสือแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่ออันตราย หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่</p> <p>(๕) เมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาหรือผลการชันสูตรศพจากเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงออกมรณบัตรให้ผู้แจ้ง</p> <p>(๖) จำหน่ายรายการคนตายในสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร</p>	ระเบียบฯข้อ ๖๘

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๒.๖	<p>การแจ้งการตายเกินกำหนด</p> <p>กรณีคนตายเป็นคนในท้องที่สำนักทะเบียน</p> <p>๑ ผู้แจ้ง แสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (๒) บัตรประจำตัวของคนตาย (ถ้ามี) (๓) หนังสือรับรองการตายตามแบบ ท.ร.๔/๑ (กรณีคนตายในสถานพยาบาล) (๔) รายงานการชันสูตรของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานนิติเวช (กรณีคนตายผิดธรรมชาติ หรือตายโดยไม่ทราบสาเหตุ) (๕) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่คนตายมีชื่อและรายการบุคคล (ถ้ามี) <p>๒ นายทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตรวจสอบหลักฐานของผู้แจ้ง (๒) เปรียบเทียบปรับ (กรณีการแจ้งการตายภายใน ๑ ปี นับแต่วันถัดจากวันที่ตาย) (๓) สอบสวนผู้แจ้งให้ทราบถึงสาเหตุที่ไม่แจ้งการตายภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ตายหรือพบศพ และการจัดการศพว่า จะเก็บ ผัง เผา หรือทำลาย และสถานที่จัดการศพเพื่อลงรายการในมรณบัตร (๔) สอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งรู้เห็นการตาย (๕) ออกมรณบัตร (ท.ร.๔) โดยระบุข้อความไว้ด้านซ้ายมือว่า “เกินกำหนด” (๖) จำหน่ายรายการคนตายในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านโดยประทับคำว่า “ตาย” สีแดงไว้หน้ารายการคนตาย (๗) มอบมรณบัตร ตอนที่ ๑ และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง <p>กรณีคนตายเป็นคนต่างท้องที่สำนักทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตรวจสอบรายการบุคคลของคนตายในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร (๒) ปฏิบัติเช่นเดียวกับการแจ้งการตายคนของคนในท้องที่ (๓) ส่งมรณบัตรตอนที่ ๒ ไปยังสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่คนตายมีชื่อในทะเบียนบ้านเพื่อจำหน่ายรายการบุคคล 	ระเบียบฯ ข้อ ๗๐

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๒.๗	<p>การแจ้งการตายของคนที่ยังมีชีวิตในท้องที่สำนักทะเบียนอื่น</p> <p>๑ ผู้แจ้งได้แก่เจ้าบ้านของบ้านที่มีการตาย บุคคลที่ไปกับผู้ตายขณะตาย ผู้พบศพ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว</p> <p>๒ สถานที่แจ้ง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ศพอยู่ หรือที่มีการจัดการศพโดยการเก็บ ผัง เผา หรือทำลาย</p> <p>๓ หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่มีชื่อคนตาย (ถ้ามี)</p> <p>(๔) หนังสือรับรองการตายตามแบบ ท.ร. ๔/๑ ของสถานพยาบาลที่คนตายเข้ารับการรักษาก่อนตาย หรือ</p> <p>(๕) ผลการตรวจ ดีเอ็นเอ ที่สามารถบ่งบอกตัวบุคคลของคนตาย</p> <p>(๖) พยานหลักฐานอื่น (ถ้ามี) เช่น รูปถ่ายงานศพของคนตาย</p> <p>๔ นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลของคนตายในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร</p> <p>(๓) เปรียบเทียบปรับ (กรณีการแจ้งการตายภายใน ๑ ปี นับแต่วันถัดจากวันที่ตาย)</p> <p>(๔) สอบสวนผู้แจ้งให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่แจ้งการตายที่สำนักทะเบียนท้องที่ที่มีการตายหรือพบศพ ประวัติและภูมิลำเนาของคนตาย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แจ้งกับคนตาย การจัดการศพ และสถานที่จัดการศพ</p> <p>(๕) ออกมรณบัตร ท.ร. ๔</p> <p>(๖) ถ้าคนตายมีชื่อในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียนที่แจ้งการตาย ให้นายทะเบียนจำหน่ายรายการบุคคลของคนตายในทะเบียนฉบับเจ้าบ้านและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร แต่ถ้าคนตายมีชื่อในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียนอื่น ให้นายทะเบียนส่งมรณบัตร ตอนที่ ๒ ไปยังสำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการจำหน่ายรายการบุคคล</p> <p>(๗) มอบมรณบัตร ตอนที่ ๑ และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>(๘) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ ๒๐ บาท</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๖๔/๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๓	<p>การรับแจ้งการตายของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย</p> <p>การรับแจ้งการตายของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ปฏิบัติเช่นเดียวกับคนสัญชาติไทย โดยถ้าเป็นคนต่างด้าวที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว จะออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๔ ถ้าเป็นคนต่างด้าวที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๓ จะออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๕ ถ้าเป็นกลุ่มคนต่างด้าวที่เลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข ๐๐ จะออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๐๕ และถ้าเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต จะออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๐๕๑</p>	ระเบียบฯข้อ ๗๑

การแจ้งการย้ายที่อยู่

เมื่อผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านย้ายออกจากบ้านที่ตนมีชื่ออยู่ไม่ว่าจะไปประกอบอาชีพหรือย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ที่อื่น จะต้องแจ้งการย้ายออกต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ย้ายออกจากบ้านหรือเมื่อมีคนย้ายเข้ามาอยู่ในบ้าน ผู้มีหน้าที่แจ้งจะต้องแจ้งการย้ายเข้าต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นเข้าอยู่ในบ้าน

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ย้ายเข้าอยู่ในบ้าน ซึ่งอยู่ต่างท้องที่กับบ้านที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ผู้ย้ายที่อยู่สามารถยื่นคำร้องขอแจ้งการย้ายออกและย้ายเข้าในคราวเดียวกันได้ที่สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่บ้านหลังที่จะย้ายเข้าไปอยู่อาศัยนั้นตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ โดยผู้ย้ายที่อยู่ไม่ต้องกลับไปแจ้งย้ายออก ณ สำนักทะเบียนที่บ้านเดิมตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ เรียกว่าการแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง

การแจ้งย้ายที่อยู่ผู้นั้น ผู้มีหน้าที่แจ้งย้ายที่อยู่จะมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นเป็นผู้แจ้งแทนก็ได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑
๓. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑	<p>การแจ้งย้ายออกจากบ้าน (เพื่อไปอยู่บ้านอื่นที่อยู่ต่างสำนักทะเบียน)</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>๒. ระยะเวลาการแจ้ง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ผู้อยู่ในบ้านย้ายออก</p> <p>๓. สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ย้ายที่อยู่มีชื่อในทะเบียนบ้าน</p> <p>๔. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้าน)</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของผู้ที่ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) บัตรประจำตัวของผู้อยู่ (ถ้ามี)</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่จะแจ้งย้ายออก</p> <p>(๕) ใบรับแจ้งการย้ายที่อยู่ตามแบบ ท.ร.๖ ตอนหน้า (กรณีแจ้งย้ายกับกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน)</p> <p>๕. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ลงรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (ท.ร.๖ สำหรับผู้ย้ายที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๗ สำหรับผู้ย้ายที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๓)</p> <p>(๓) จำหน่ายรายการคนที่ย้ายออกในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน โดยประทับคำว่า "ย้าย" สีนํ้าเงินไว้หน้ารายการบุคคลที่ย้ายออก</p> <p>(๔) มอบใบแจ้งการย้ายที่อยู่ และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๗๙</p>
๒	<p>การแจ้งย้ายเข้าอยู่ในบ้าน</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>๒. ระยะเวลาการแจ้ง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นอยู่ในบ้าน</p> <p>๓. สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บ้านหลังที่ย้ายเข้าตั้งอยู่</p>	<p>ระเบียบฯ ข้อ ๘๙</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๓	<p>๔. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้านหลังที่ย้ายเข้า)</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) บัตรประจำตัวของผู้ย้ายที่อยู่ (ถ้ามี)</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่แจ้งย้ายเข้า</p> <p>(๕) ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ที่ได้มาจากการแจ้งย้ายออก ซึ่งเจ้าบ้านได้ลงชื่อยินยอมให้ย้ายเข้า</p> <p>๕. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) รับแจ้งการย้ายเข้าในใบแจ้งการย้ายที่อยู่</p> <p>(๓) เพิ่มชื่อบุคคลที่แจ้งย้ายเข้าในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน</p> <p>(๔) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>การแจ้งย้ายออกและย้ายเข้าในเขตสำนักทะเบียนเดียวกัน</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง</p> <p>เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>๒. ระยะเวลาการแจ้ง</p> <p>ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ผู้ย้ายเข้าอยู่ในบ้าน</p> <p>๓. สำนักทะเบียนที่แจ้ง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ย้ายที่อยู่มีชื่อในทะเบียนบ้าน และบ้านหลังที่จะย้ายเข้าตั้งอยู่ในเขตสำนักทะเบียนเดียวกัน</p> <p>๔. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้งและเจ้าบ้านผู้ยินยอมให้ย้ายเข้า</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) บัตรประจำตัวของผู้ย้ายที่อยู่ (ถ้ามี)</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่จะแจ้งย้ายออก และฉบับที่จะแจ้งย้ายเข้า</p> <p>(๕) ใบรับแจ้งการย้ายที่อยู่ตามแบบ ท.ร.๖ ตอนหน้า (กรณีแจ้งย้ายกับกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน)</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๘๔

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๔	<p>๕. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้งรวมทั้งการแสดงความยินยอมของเจ้าบ้านที่จะย้ายเข้า</p> <p>(๒) ลงรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (ท.ร.๖ สำหรับผู้ย้ายที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๗ สำหรับผู้ย้ายที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๓) ทั้งรายการย้ายออกและย้ายเข้า</p> <p>(๓) จำหน่ายรายการคนที่ย้ายที่อยู่ในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ย้ายออก โดยประทับคำว่า “ย้าย” สีนํ้าเงินไว้หน้ารายการบุคคลที่ย้ายออก</p> <p>(๔) เพิ่มชื่อบุคคลที่แจ้งย้ายที่อยู่ในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ย้ายเข้า</p> <p>(๕) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>๖. การแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง ผู้ย้ายที่อยู่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ย้ายที่อยู่</p> <p>๒. ระยะเวลาการแจ้ง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ผู้ย้ายเข้าอยู่ในบ้าน</p> <p>๓. สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บ้านหลังที่จะย้ายเข้าตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ (สำนักทะเบียนปลายทาง)</p> <p>๔. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้ย้ายที่อยู่</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากผู้มีหน้าที่แจ้ง (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) บัตรประจำตัวของเจ้าบ้านที่จะย้ายเข้า พร้อมหนังสือแสดงความยินยอมของเจ้าบ้านที่อนุญาตให้ย้ายเข้าอยู่ในบ้าน</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ย้ายเข้าไปอยู่ใหม่</p> <p>๕. นายทะเบียน</p> <p>สำนักทะเบียนปลายทาง</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ลงรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (ท.ร.๖ สำหรับผู้ย้ายที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ หรือ ท.ร. ๗ สำหรับผู้ย้ายที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียน ท.ร. ๑๓) ทั้งรายการย้ายออกและย้ายเข้า</p> <p>(๓) จำหน่ายรายการผู้ที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านของสำนักทะเบียนต้นทางในระบบคอมพิวเตอร์</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๙๐

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๕	<p>(๔) เพิ่มชื่อผู้ย้ายที่อยู่เช่าในทะเบียนบ้านของสำนักทะเบียนปลายทางและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ย้ายเช่า</p> <p>(๕) แจ้งสำนักทะเบียนต้นทางด้วยระบบคอมพิวเตอร์</p> <p>(๖) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>สำนักทะเบียนต้นทาง</p> <p>เมื่อได้รับทราบการจำหน่ายรายการของผู้ย้ายที่อยู่ทางระบบคอมพิวเตอร์แล้ว ต้องแจ้งเจ้าบ้านให้นำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาดำเนินการจำหน่ายรายการผู้ย้ายในสำเนาทะเบียนบ้านโดยนายทะเบียนจะต้องพิมพ์หนังสือแจ้งเจ้าบ้านที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการจัดส่งหนังสือดังกล่าวไปยังเจ้าบ้านโดยไม่ชักช้า เพื่อให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าบุคคลตามรายชื่อที่ระบุว่าเป็นผู้แจ้งย้ายที่อยู่ปลายทางนั้นได้ย้ายที่อยู่จริงหรือไม่อย่างไร</p> <p>เมื่อเจ้าบ้านนำสมุดทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาจำหน่ายรายการคนที่ย้ายออกนายทะเบียนจะต้องประทับคำว่า “ย้าย” สีนํ้าเงินไว้หน้ารายการบุคคลที่ย้าย</p> <p>หมายเหตุ กรณีของคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยไม่อนุญาตให้ใช้วิธีการแจ้งย้ายปลายทาง ยกเว้นคนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ถาวร (มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว) และคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>การแจ้งย้ายที่อยู่ของคนที่ไม่ใช่ต่างประเทศ</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง</p> <p>เจ้าบ้านของบ้านที่มีคนไปอยู่ต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>๒. ระยะเวลาการแจ้ง</p> <p>ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ผู้อยู่ในบ้านย้ายออก</p> <p>๓. สำนักทะเบียนที่แจ้ง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่คนไปต่างประเทศมีชื่อในทะเบียนบ้าน</p> <p>๔. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง (เจ้าบ้าน)</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่คนไปต่างประเทศมีชื่ออยู่</p> <p>(๔) หลักฐานการเดินทางไปต่างประเทศ (ถ้ามี)</p> <p>๕. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ลงรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (ท.ร.๖) โดยให้หมายเหตุในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ในช่องย้ายไปที่ว่า “ไปต่างประเทศ”</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๘๗

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>(๓) จำหน่ายรายการคนที่ไม่ต่างประเทศในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน โดยประทับคำว่า “ย้าย” สิ้นน้ำเงินไว้หน้ารายการบุคคลที่ไม่ต่างประเทศ</p> <p>(๔) เพิ่มชื่อบุคคลที่ไม่ต่างประเทศในทะเบียนบ้านชั่วคราวของสำนักทะเบียนและบันทึกในสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านตาม (๓) ว่า “ทะเบียนบ้านชั่วคราวลำดับที่...”</p> <p>(๕) สำนักทะเบียนเก็บใบแจ้งการย้ายที่อยู่ไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>(๖) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>การแจ้งย้ายที่อยู่เมื่อบุคคลดังกล่าวเดินทางกลับประเทศไทย</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง</p> <p>บุคคลที่กลับจากต่างประเทศซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านชั่วคราวของสำนักทะเบียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๒. สำนักทะเบียนที่แจ้ง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่คนเดินทางกลับมาจากต่างประเทศมีชื่อในทะเบียนชั่วคราวของสำนักทะเบียน</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวหรือหนังสือเดินทางของผู้ย้ายที่อยู่</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากผู้ย้ายที่อยู่</p> <p>(๓) หลักฐานการเดินทางกลับจากต่างประเทศของผู้ย้ายที่อยู่</p> <p>(๔) บัตรประจำตัวของเจ้าบ้านที่จะย้ายเข้า พร้อมหลักฐานการแสดงความยินยอมของเจ้าบ้านที่อนุญาตให้ย้ายเข้าอยู่ในบ้าน</p> <p>(๕) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่แจ้งย้ายเข้า</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง และตรวจสอบรายการของผู้ย้ายในทะเบียนบ้านชั่วคราว และใบแจ้งการย้ายที่อยู่ที่สำนักทะเบียนเก็บไว้</p> <p>(๒) ชี้ตง่าคำว่า “ไปต่างประเทศ” และรับแจ้งการย้ายเข้าในใบแจ้งการย้ายที่อยู่</p> <p>(๓) จำหน่ายรายการคนที่ย้ายออกจากทะเบียนบ้านชั่วคราวแล้วไปเพิ่มชื่อเข้าทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ผู้แจ้งประสงค์จะย้ายเข้า</p> <p>(๔) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๖	<p>การแจ้งย้ายที่อยู่ของคนที่ย้ายออกจากบ้านเป็นเวลานานและไม่รู้ว่าอยู่ที่ใด</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>๒. ระยะเวลาการแจ้ง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ย้ายออกจากบ้านไปครบ ๑๘๐ วัน</p> <p>๓. สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ออกไปจากบ้านมีชื่อในทะเบียนบ้าน</p> <p>๔. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้าน)</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของผู้ที่ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านที่คนออกไปจากบ้านมีชื่ออยู่</p> <p>(๔) หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่ย้ายออกจากบ้าน เช่น สำเนาบัตรประจำตัว เป็นต้น (ถ้ามี)</p> <p>๕. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สอบสวนผู้แจ้งให้ได้ข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่จะแจ้งย้ายออกได้ออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่นเกินกว่า ๑๘๐ วัน และไม่ทราบว่าคุณคนนั้นไปอยู่ที่ใด</p> <p>(๓) ลงรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ และจำหน่ายรายการคนที่ย้ายออกในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้าน โดยให้หมายเหตุว่า “ย้ายเข้าทะเบียนบ้านกลางลำดับที่...”</p> <p>(๔) เพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน</p> <p>(๕) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๘๑
๗	<p>การแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง</p> <p>(๑) ผู้ขอย้ายซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน</p> <p>(๒) บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครอง (กรณีผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านกลางเป็นผู้เยาว์)</p> <p>(๓) ผู้ที่ได้รับมอบหมาย (กรณีผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านกลางมีเหตุจำเป็นไม่สามารถแจ้งการย้ายออกได้ด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นคนที่พิการทางกายจนเดินไม่ได้ หรือเป็นผู้เจ็บป่วยทุพพลภาพ หรือกรณีจำเป็นอื่น)</p> <p>๒. สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ขอย้ายมีชื่อในทะเบียนบ้านกลาง</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้งหรือ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวผู้ขอย้ายซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้านกลาง</p> <p>(๓) หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลผู้ขอย้าย (กรณีไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน)</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๘๕

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>(๔) บัตรประจำตัวของผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมาย (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๕) บัตรประจำตัวของเจ้าบ้านที่จะย้ายเข้า พร้อมหลักฐานการแสดง ความยินยอมของเจ้าบ้านที่อนุญาตให้ย้ายเข้าอยู่ในบ้าน</p> <p>(๖) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่จะแจ้งย้ายเข้า</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) ตรวจสอบหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ขอแจ้งย้ายเป็นบุคคลเดียวกัน กับผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านกลาง</p> <p>(๓) ลงรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่</p> <p>(๔) จำหน่ายรายการผู้ขอย้ายในทะเบียนกลางของสำนักทะเบียน</p> <p>(๕) เพิ่มชื่อผู้ขอย้ายในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน ที่ย้ายเข้า (กรณีบ้านที่ย้ายเข้าอยู่ในเขตสำนักทะเบียนเดียวกัน)</p> <p>(๖) มอบใบแจ้งการย้ายที่อยู่ให้ผู้แจ้ง (กรณีย้ายออกไปเข้าบ้านที่อยู่ เขตท้องที่สำนักทะเบียนอื่น</p> <p>(๗) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	
๘	<p>การแจ้งย้ายกลับที่เดิม (กรณีแจ้งย้ายออกไปแล้วยังไม่ได้ไปแจ้งย้ายเข้า และขอแจ้งย้ายเข้าบ้านหลังเดิม)</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง</p> <p>เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>๒. สำนักทะเบียนที่แจ้ง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ออกใบแจ้งการย้ายออก</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้านหลังเดิม)</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) บัตรประจำตัวของผู้ย้ายที่อยู่ (ถ้ามี)</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ผู้ย้ายมีชื่อครั้งสุดท้ายก่อนย้ายออก</p> <p>(๕) ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ที่ได้มาจากการแจ้งย้ายออก</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) เรียกใบแจ้งการย้ายที่อยู่คืน และตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐาน ของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) แก่ไขรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ในช่อง “ไปอยู่ที่” โดยระบุคำว่า “กลับที่เดิม”</p> <p>(๓) เพิ่มชื่อผู้ย้ายในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน</p> <p>(๔) มอบหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๘๓

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๙.	<p>การแจ้งกรณีแจ้งการย้ายออกแล้วแต่ใบแจ้งการย้ายที่อยู่สูญหายหรือชำรุดก่อนแจ้งย้ายเข้า</p> <p>๑. ผู้มีหน้าที่แจ้ง บุคคลที่ลงชื่อผู้แจ้งย้ายออกในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ฉบับที่สูญหาย</p> <p>๒. สำนักทะเบียนที่แจ้ง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ออกใบแจ้งการย้ายออก</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) บัตรประจำตัวผู้แจ้งหรือ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของผู้ได้รับมอบหมายและหนังสือมอบหมาย (กรณีมอบหมายให้แจ้งแทน)</p> <p>(๓) บัตรประจำตัวของผู้ย้ายที่อยู่คนอื่น ๆ ที่มีชื่อเป็นผู้ย้ายออกในใบแจ้งย้ายที่อยู่ฉบับที่สูญหายหรือชำรุด กรณีผู้ย้ายออกมากกว่า ๑ ราย(ถ้ามี)</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานของผู้แจ้ง พร้อมทั้งตรวจสอบใบแจ้งการย้ายที่อยู่ตอนที่สำนักทะเบียนเก็บรักษาไว้และรายการในทะเบียนบ้านว่ายังไม่ได้แจ้งย้ายเข้าที่ใดจริงหรือไม่</p> <p>(๒) กรณีสูญหายให้ผู้แจ้งแจ้งการสูญหายของใบแจ้งการย้ายที่อยู่ดังกล่าวต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามแบบ ทร.๑๕ แต่ถ้าเป็นกรณีชำรุดฯ ให้เรียกใบแจ้งการย้ายที่อยู่คืนจากผู้แจ้ง</p> <p>(๓) กรณีใบแจ้งการย้ายที่อยู่สูญหายไม่ได้ออกให้ผู้แจ้งด้วยระบบคอมพิวเตอร์นายทะเบียนจะต้องออกใบแทนใบแจ้งการย้ายที่อยู่โดยในการลงรายการให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการออกใบแจ้งการย้ายที่อยู่ใหม่ เว้นแต่วันเดือนปีที่ย้ายออกให้ระบุวันที่ย้ายออกตามความเป็นจริง(ตามรายการเดิม) และให้หมายเหตุว่า “ใบแทนใบแจ้งการย้ายที่อยู่”</p> <p>แต่ถ้าใบแจ้งการย้ายที่อยู่สูญหายออกให้แจ้งด้วยระบบคอมพิวเตอร์ให้นายทะเบียนออกใบแทนใบแจ้งย้ายที่อยู่โดยสำเนาจากใบแจ้งการย้ายที่อยู่ที่จัดเก็บด้วยระบบคอมพิวเตอร์ แล้วลงชื่อนายทะเบียนกำกับไว้</p> <p>(๔) มอบใบแทนใบแจ้งการย้ายที่อยู่และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๙๑
๑๐.	<p>การแจ้งย้ายที่อยู่บุคคลที่เข้าราชการเป็นทหารกองประจำการ</p> <p>เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ทหารกองประจำการมีชื่อในทะเบียนบ้าน ได้รับแจ้งจากหน่วยทหารขอแจ้งย้ายที่อยู่ของบุคคลที่เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการให้นายทะเบียนแจ้งเจ้าบ้านมาดำเนินการแจ้งการย้ายออก โดยถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการแจ้งย้ายออกตามปกติ</p> <p>กรณีเจ้าบ้านไม่มาดำเนินการตามที่นายทะเบียนแจ้ง ให้นายทะเบียนแจ้งหน่วยทหารเพื่อแจ้งทหารกองประจำการผู้นั้นดำเนินการแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๘๖

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๑	<p>การดำเนินการกรณีแจ้งย้ายออกแล้ว แต่ตายก่อนแจ้งย้ายเข้า</p> <p>กรณีที่มีการแจ้งย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านแล้ว แต่ผู้ย้ายที่อยู่ถึงแก่ความตายก่อนที่จะนำหลักฐานไปแจ้งย้ายเข้า ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) ระงับการแจ้งย้ายเข้า</p> <p>(๒) สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่ผู้ย้ายที่อยู่ถึงแก่ความตายรับแจ้งการตายและส่งมรณบัตร ตอนที่ ๒ ไปยังสำนักทะเบียนที่ออกใบแจ้งการย้ายที่อยู่</p> <p>(๓) สำนักทะเบียนที่ออกใบแจ้งการย้ายที่อยู่หมายเหตุเพิ่มเติมในทะเบียนบ้านว่า “ถึงแก่ความตายก่อนแจ้งย้ายเข้าตามมรณบัตร...”</p> <p>(๔) กรณีผู้มีส่วนได้เสียนำมรณบัตร ตอนที่ ๑ มาแสดงเป็นหลักฐานก็ให้หมายเหตุเช่นเดียวกัน</p> <p>กรณีตายก่อนแจ้งย้ายเข้าข้างต้น หากมีชื่อผู้ย้ายที่อยู่คนอื่น ๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่รวมอยู่ด้วย ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) ให้นำใบแจ้งการย้ายที่อยู่ไปดำเนินการแจ้งย้ายผู้ที่ยังมีชีวิตเข้าในทะเบียนบ้านที่จะย้ายเข้าโดยถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการแจ้งย้ายเข้าปกติ</p> <p>(๒) สำหรับชื่อผู้ย้ายที่อยู่ถึงแก่ความตายไปแล้วให้ระงับการแจ้งย้ายเข้าโดยให้หมายเหตุในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ว่า “บุคคลลำดับที่... ถึงแก่ความตายตามมรณบัตร...”</p> <p>(๓) แจ้งสำนักทะเบียนต้นทางให้หมายเหตุเพิ่มเติมในทะเบียนบ้านเฉพาะผู้ย้ายที่อยู่ถึงแก่ความตายว่า “ถึงแก่ความตายก่อนแจ้งย้ายเข้าตามมรณบัตร...”</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๘๘

การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน

การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้านสามารถใช้ได้ทั้งกรณีของคนสัญชาติไทยและคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยหรือนอกราชอาณาจักร มีหลายกรณี ได้แก่

คนสัญชาติไทยขอเพิ่มชื่อ

กรณีตกรวดตรวจสอบทะเบียนราษฎรเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยจะต้องเป็นผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ กรณีขอเพิ่มชื่อโดยใช้สูติบัตร ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ หรือทะเบียนบ้านแบบเดิม

กรณีคนสัญชาติไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศหรือเกิดในต่างประเทศ

กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศโดยมีหลักฐานการเกิด

กรณีคนสัญชาติไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศโดยใช้หนังสือเดินทาง

กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยมีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจเดินทางกลับประเทศไทย

กรณีบุคคลอ้างว่าเป็นคนที่มีสัญชาติไทยขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยไม่มีหลักฐานเอกสารแสดง

กรณีเพิ่มชื่อเด็กอนาถาซึ่งอยู่ในการอุปการะเลี้ยงดูของบุคคลหรือหน่วยงานเอกชนที่อยู่นอกประกาศกระทรวงมหาดไทย

กรณีบุคคลที่ได้ลงรายการ “ตายหรือจำหน่าย” ในทะเบียนบ้านไว้แล้ว

กรณีคนที่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติขอเพิ่มชื่อ

คนซึ่งไม่มีสัญชาติขอเพิ่มชื่อ

กรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวและเคยมีชื่อในทะเบียนบ้าน

กรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยได้รับการผ่อนผันให้อยู่อาศัยในราชอาณาจักร

กรณีคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑
๓. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑
๕. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการไต่แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑

การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑	<p style="text-align: center;">คนสัญชาติไทยขอเพิ่มชื่อ</p> <p>กรณีตรวจสอบตรวจสอบทะเบียนราษฎรเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙ โดยจะต้องเป็นผู้ที่เกิดก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักงานทะเบียนอำเภอหรือสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <p style="padding-left: 20px;">(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p style="padding-left: 20px;">(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี)</p> <p style="padding-left: 20px;">(๓) หลักฐานทะเบียนที่มีรายการบุคคลขอเพิ่มชื่อ (ถ้ามี) เช่น บัญชีสำมะโนครัว ทะเบียนสมรส เป็นต้น</p> <p style="padding-left: 20px;">(๔) เอกสารที่ราชการออกให้ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานทางทหาร</p> <p style="padding-left: 20px;">(๕) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p style="padding-left: 20px;">(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง</p> <p style="padding-left: 20px;">(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p style="padding-left: 20px;">(๓) สอบสวนผู้ร้อง เจ้าบ้าน และบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ และความยินยอมให้เพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน)</p> <p style="padding-left: 20px;">(๔) รวบรวมหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตพิจารณา</p> <p style="padding-left: 20px;">(๕) กรณีนายอำเภออนุญาตตามคำร้อง ให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๕ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจาก ว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p style="padding-left: 20px;">(๖) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานให้แก่ผู้ร้องพร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน</p>	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียน (รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑)</p> <p>ข้อ ๙๓</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๒.	<p>(๗) กรณีนายอำเภอไม่อนุญาตตามคำร้อง ให้สอบถามผู้ร้องว่าประสงค์จะให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นหลักฐานก่อนหรือไม่ถ้าประสงค์ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ แต่ถ้าไม่ประสงค์ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่มีคำสั่ง เพื่อให้โต้แย้งหรืออุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน</p> <p>กรณีขอเพิ่มชื่อโดยใช้สูติบัตร ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ หรือทะเบียนบ้านแบบเดิมที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง</p> <p>(๑) กรณีเพิ่มชื่อตามสูติบัตรแบบเดิม ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่ออกสูติบัตรฉบับนั้น</p> <p>(๒) กรณีเพิ่มชื่อตามใบแจ้งการย้ายที่อยู่แบบเดิม ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่ประสงค์จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๓) กรณีเพิ่มชื่อตามทะเบียนบ้านแบบเดิม ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้าย</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หลักฐานทะเบียนราษฎรที่มีรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อได้แก่สูติบัตรหรือใบแจ้งการย้ายที่อยู่ หรือทะเบียนบ้านแบบเดิม ตามแต่กรณี</p> <p>(๔) เอกสารที่ราชการออกให้ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานทางทหาร</p> <p>(๕) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) กรณีใช้หลักฐานใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ให้สอบถามไปยังสำนักทะเบียนที่ออกใบแจ้งการย้ายที่อยู่ดังกล่าวว่าบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อเคยมีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในเขตสำนักทะเบียนที่แจ้งย้ายออกจริงหรือไม่</p> <p>(๔) สอบสวนผู้ร้อง เจ้าบ้านและบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อเป็นคนเดียวกันกับบุคคลที่ปรากฏชื่อและรายการบุคคลตามเอกสารที่นำมาแสดง เมื่อนายทะเบียนอนุญาตตามคำร้องให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็น บุคคลประเภท ๕ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจาก ว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๙๔

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๓	<p>(๕) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานของผู้ร้องคืนให้แก่ผู้ร้อง พร้อมแนะนำให้อื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>(๖) กรณีผู้ร้องไม่มีภูมิลำเนาในเขตสำนักทะเบียนที่ขอเพิ่มชื่อหรือบ้านเลขที่ตามทะเบียนบ้านฉบับเดิมที่ใช้เป็นหลักฐานในการขอเพิ่มชื่อถูกจำหน่ายแล้วหรือเปลี่ยนผู้ครอบครองบ้านใหม่แล้วให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านกลาง และหากผู้ร้องมีความประสงค์จะย้ายไปอยู่ที่ใดให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการแจ้งการย้ายที่อยู่</p> <p>(๗) กรณีนายทะเบียนไม่อนุญาตตามคำร้อง ให้สอบถามผู้ร้องว่าประสงค์จะให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นหลักฐานก่อนหรือไม่ถ้าประสงค์ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ แต่ถ้าไม่ประสงค์ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าว เป็นหนังสือให้ผู้ร้องทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่มีคำสั่ง เพื่อให้โต้แย้งหรืออุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน</p> <p>กรณีคนสัญชาติไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศหรือเกิดในต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยไม่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นคนสัญชาติไทย</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๒. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หลักฐานที่มีรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ (ถ้ามี) เช่น หนังสือเดินทาง หลักฐานการเกิด เป็นต้น</p> <p>(๔) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p> <p>๓. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) ทำเรื่องส่งตัวผู้ร้องให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแห่งท้องที่ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อขอพิสูจน์สัญชาติ</p> <p>(๔) หากได้รับหนังสือตอบจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองว่าผู้ร้องเป็นคนสัญชาติไทยให้สอบสวนผู้ร้อง เจ้าบ้าน และบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อและความยินยอมให้เพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน)</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๔๕

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๔	<p>(๕) กรณีนายทะเบียนอนุญาตตามคำร้อง ให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียน (ท.ร.๑๔) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๕ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจาก ว่า “คำร้องที่... ลงวันที่...” แล้ว ให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๖) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้อง พร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวประชาชนสำหรับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์</p> <p>(๗) กรณีนายทะเบียนไม่อนุญาตตามคำเรียกร้อง ให้สอบถามผู้ร้องว่าประสงค์จะให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นหลักฐานก่อนหรือไม่ ถ้าประสงค์ ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคล ประเภท ๐ แต่ถ้าไม่ประสงค์ ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่มีคำสั่ง เพื่อให้โต้แย้งหรืออุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน</p> <p>กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศโดยมีหลักฐานการเกิด</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ ผู้ที่ขอเพิ่มชื่อแต่ถ้าผู้ขอเพิ่มชื่อเป็นผู้เยาว์ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมายเป็นผู้ยื่นคำร้อง</p> <p>๓. หลักฐานการประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หลักฐานการเกิดของผู้ขอเพิ่มชื่อ ได้แก่ หลักฐานการจดทะเบียนคนเกิด (สูติบัตร) ที่ออกให้โดยสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ หรือหลักฐานการเกิดที่ออกโดยหน่วยงานของประเทศที่บุคคลนั้นเกิด ซึ่งได้แปลและรับรองคำแปลว่าถูกต้องโดยกระทรวงการต่างประเทศ ถ้าหลักฐานการเกิดไม่ปรากฏรายการสัญชาติของบิดา มารดาจะต้องเพิ่มหลักฐานทะเบียนของบิดา มารดาที่ปรากฏรายการสัญชาติไทยเพื่อยืนยันการได้สัญชาติไทยของผู้เพิ่มชื่อ</p> <p>(๔) หนังสือเดินทาง (พาสปอร์ต) ของผู้ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๕) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้ร้อง เจ้าบ้าน และบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อและความยินยอมให้เพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน)</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๙๖

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๕	<p>(๔) เมื่อนายทะเบียนอนุญาตตามคำร้องให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียน (ท.ร.๑๔) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชน เป็นบุคคลประเภท ๕ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจากว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๕) บันทึกการอนุญาตและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักไว้ด้านหลังสูติบัตรหรือหลักฐานรับรองการเกิด</p> <p>(๖) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้องพร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวประชาชน กรณีผู้ได้รับเพิ่มชื่อมีอายุตั้งแต่ ๗ ปี บริบูรณ์</p> <p>กรณีคนสัญชาติไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศโดยใช้หนังสือเดินทาง ของต่างประเทศหรือหนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity) ออกให้โดยสถานทูตหรือสถานกงสุลไทย และมีหลักฐานเอกสารราชการที่ระบุว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ ๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือ ผู้ขอเพิ่มชื่อ ๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง <ol style="list-style-type: none"> (๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ (๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี) (๓) หลักฐานที่มีรายการของบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ ได้แก่ หนังสือเดินทางของต่างประเทศหรือหนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity) ออกให้โดยสถานทูตหรือสถานกงสุลไทย และหลักฐานเอกสารราชการที่ระบุว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานทหาร (๔) พยานบุคคลที่หน้าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้ ๔. นายทะเบียน <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง (๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่ (๓) กรณีผู้ขอเพิ่มชื่อมีเอกสารราชการที่ระบุว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย ให้ทำเรื่องขอตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ผู้ขอเพิ่มชื่อนำมาแสดงไปยังส่วนราชการที่ออกเอกสารดังกล่าวถ้าได้รับแจ้งตอบว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องให้สอบสวนเจ้าบ้าน ผู้แจ้ง และบุคคลที่หน้าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อในประเด็นเรื่องชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือน ปีเกิด สถานที่เกิด ภูมิลำเนาที่อยู่อาศัยในประเทศไทยก่อนไปต่างประเทศการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง รายการของบิดาและมารดา 	ระเบียบ ฯ ข้อ ๙๖/๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๖	<p>(๔) กรณีนายทะเบียนอนุญาตตามคำร้อง ให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๕ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจากว่า “คำร้องที่... ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๕) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้องพร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน กรณีผู้ได้รับเพิ่มชื่อมีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์</p> <p>(๖) กรณีผู้ขอเพิ่มชื่อไม่มีเอกสารราชการที่ระบุว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือกรณีได้รับแจ้งจากส่วนราชการที่ออกเอกสารว่าเอกสารดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สามารถตรวจสอบได้ให้นายทะเบียนทำหนังสือส่งตัวผู้ขอเพิ่มชื่อให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อขอพิสูจน์สัญชาติและดำเนินการ ตามระเบียบฯ ข้อ ๙๕</p> <p>กรณีคนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยมีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจเดินทางกลับประเทศไทย</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บิดา มารดา ญาติ พี่น้อง หรือผู้ปกครองของผู้ขอเพิ่มชื่อ มีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ ผู้รับมอบอำนาจจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง โดยขอด้วยกฎหมาย ของผู้ที่ประสงค์ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎร(กรณีผู้ขอเพิ่มชื่อยังไม่บรรลุนิติภาวะ) หรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประสงค์ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎร (กรณีผู้ขอเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว)</p> <p>หมายเหตุ : ผู้รับมอบอำนาจต้องเป็นญาติพี่น้องหรือผู้ปกครองโดยขอด้วยกฎหมายของผู้ที่มีความประสงค์ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของผู้รับมอบอำนาจ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สุตบัตรที่ออกให้โดยสถานทูตหรือสถานกงสุลไทย หรือเอกสารรับรองการเกิดที่ออกให้โดยหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศซึ่งแปลเป็นภาษาไทย และผ่านการรับรองคำแปลโดยกระทรวงการต่างประเทศไทย</p> <p>(๔) หนังสือมอบอำนาจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองโดยขอด้วยกฎหมาย หรือผู้ที่ประสงค์ขอมีรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว แล้วแต่กรณี ซึ่งควรดำเนินการผ่านสถานทูตหรือสถานกงสุลไทย</p> <p>(๕) เอกสารที่ราชการออกให้ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานทางทหาร</p> <p>(๖) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๙๖/๒

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๗	<p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดงรวมถึงคุณสมบัติพร้อมที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้รับมอบอำนาจว่าเป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาในเขตสำนักทะเบียนที่ยื่นคำร้องหรือไม่</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้ร้องเจ้าบ้านและบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อและความยินยอมให้เพิ่มชื่อรวมทั้งความจำเป็นที่ไม่อาจเดินทางกลับประเทศไทย</p> <p>(๔) เมื่อนายทะเบียนพิจารณาอนุญาต ให้บันทึกการอนุญาตไว้ด้านหลังของสูติบัตรหรือเอกสารรับรองการเกิดแล้วแต่กรณีและกำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้เป็นบุคคลประเภท ๕</p> <p>(๕) เพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้านชั่วคราว (ท.ร.๑๔) สำหรับบุคคลเดินทางไปต่างประเทศของสำนักทะเบียน พร้อมทั้งหมายเหตุในช่องย้ายเข้ามาจากว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>กรณีบุคคลอ้างว่าเป็นคนมีสัญชาติไทยขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยไม่มีหลักฐานเอกสารมาแสดง</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนี้มีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน(ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้องขอ (ถ้ามี)</p> <p>(๓) เอกสารที่ราชการออกให้ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานทางทหาร</p> <p>(๔) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้ร้อง เจ้าบ้าน และบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อและความยินยอมให้เพิ่มในทะเบียนบ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน)</p> <p>(๔) รวบรวมหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตพิจารณา (กรณีผู้ขอเพิ่มชื่อมีอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป)</p>	ระเบียบ ฯ ข้อ ๘๗

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๘	<p>(๕) การณินายอำเภอหรือนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นอนุญาตตามคำร้องให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๕ โดยหมายเหตุ ในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจาก ว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๖) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้องพร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวประชาชนกรณีผู้ขอเพิ่มชื่อมีอายุตั้งแต่ ๗ ปี บริบูรณ์</p> <p>(๗) กรณีไม่อนุญาตตามคำร้อง ให้สอบถามผู้ร้องว่าประสงค์จะให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นหลักฐานก่อนหรือไม่ ถ้าประสงค์ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ แต่ถ้าไม่ประสงค์ ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่มิคำสั่ง เพื่อให้โต้แย้งหรืออุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน กรณีขอเพิ่มชื่อเด็กอนาถาซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบุคคล หน่วยงาน เอกชน ที่อยู่นอกประกาศกระทรวงมหาดไทยออกตามมาตรา ๑๙/๑ แห่ง พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ ผู้อุปการะ หรือหน่วยงานที่อุปการะ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ (๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี) (๓) หลักฐานการรับตัวเด็กไว้ในการอุปการะ (ถ้ามี) (๔) หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กที่ขอเพิ่มชื่อ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา จดหมาย ภาพถ่าย เป็นต้น (๕) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้ <p>๔. นายทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง (๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่ (๓) สอบสวนผู้ร้อง เจ้าบ้านและบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อและความยินยอมให้เพิ่มชื่อ ในทะเบียนบ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน) (๔) รวบรวมหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตพิจารณา (๕) กรณีนายอำเภออนุญาตตามคำร้องให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๕ โดยหมายเหตุ ในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจากว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ 	ระเบียบ ฯ ข้อ ๙๘

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๙	<p>(๖) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานให้แก่ผู้ร้องพร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน กรณีผู้ได้รับการเพิ่มชื่อมีอายุตั้งแต่ ๗ ปี บริบูรณ์</p> <p>(๗) กรณีนายอำเภอไม่อนุญาตตามคำร้อง ให้สอบถามผู้ร้องว่าประสงค์จะให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติให้เป็นหลักฐานก่อนหรือไม่ ถ้าประสงค์ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ แต่ถ้าไม่ประสงค์ ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทราบภายใน ๓ วันนับตั้งแต่วันที่มิคำสั่ง เพื่อให้โต้แย้งหรืออุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน</p> <p>กรณีบุคคลที่ได้มีการลงรายการ “ตายหรือจำหน่าย” ในทะเบียนบ้านฉบับที่มีเลขประจำตัวประชาชน เนื่องจากแจ้งตายผิดคนหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงขอเพิ่มชื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นเคยมีชื่อในทะเบียนบ้านก่อนถูกจำหน่าย ๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือที่ผู้ขอเพิ่มชื่อ ๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง <ol style="list-style-type: none"> (๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ (๒) บัตรประจำประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี) (๓) ทะเบียนบ้านที่มีบันทึกการตายหรือการจำหน่ายของบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อ (๔) มรณบัตร (กรณีบุคคลที่ถูกจำหน่ายตาย) หรือใบรับแจ้งการตาย (๕) เอกสารที่ราชการออกให้ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานทางทหาร (๖) พยานบุคคลที่หน้าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้ ๔. นายทะเบียน <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง (๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่ (๓) สอบสวนผู้ร้อง เจ้าบ้านและบุคคลที่หน้าเชื่อถือให้ปรากฏเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ และสาเหตุที่มีการแจ้งตาย หรือขอจำหน่ายรายการบุคคลของผู้ที่ขอเพิ่มชื่อเพื่อตรวจสอบว่าการแจ้งโดยทุจริตหรือไม่ (๔) รวบรวมหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตพิจารณา 	ระเบียบ ฯ ข้อ ๙๙

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๐	<p>(๕) เมื่อ นายอำเภอพิจารณาอนุมัติแล้ว ให้รายงานสำนักทะเบียนกลาง เป็นการเฉพาะรายเพื่อแก้ไขฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรก่อน เมื่อได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางจึงดำเนินการปรับปรุงสำเนาทะเบียนฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔) โดยหมายเหตุในช่องบันทึกแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการว่า “บุคคลลำดับที่...ยกเลิกการตายหรือการจำหน่ายตาย..ตามคำร้องที่...ลงวันที่..” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๖) กรณีจำหน่ายตายผิดข้อเท็จจริงโดยใช้หลักฐานมรณบัตรให้นายทะเบียนดำเนินการยกเลิกใบมรณบัตรตามระเบียบกำหนดไว้</p> <p>๑๐ กรณีคนที่ได้รับสัญชาติไทยตามมารดา ๗ ทวิ หรือโดยการแปลงสัญชาติขอสัญชาติไทยตามสามี หรือขอกลับคืนสัญชาติไทย</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน บิดา มารดา หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี)</p> <p>(๓) เอกสารที่ราชการออกให้ซึ่งแสดงว่าเป็นผู้ได้สัญชาติไทย (ถ้ามี)</p> <p>เช่น หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ ประกาศกระทรวงมหาดไทย สำเนาคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล เป็นต้น</p> <p>(๔) หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เช่น บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย สำเนาทะเบียนบ้าน หรือ ทะเบียนประวัติ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หลักฐานทางการศึกษา เป็นต้น</p> <p>(๕) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>๑๐.๑ กรณีผู้ร้องมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) และได้รับสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) เรียกและตรวจสอบหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สอบสวนเจ้าบ้าน และ บุคคลที่ขอเพิ่มชื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ขอเพิ่มชื่อและบิดา มารดา</p> <p>(๓) เมื่อนายทะเบียนอนุญาต ให้แก้ไขรายการสัญชาติและเลขประจำตัวประชาชนในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) โดยกำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้ใหม่เป็นบุคคลประเภท ๘ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวมีเลขประจำตัวประชาชนบุคคลประเภท ๘ อยู่แล้ว ให้แก้ไขเฉพาะรายการสัญชาติ</p> <p>(๔) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔) พร้อมด้วยหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้ร้องและแนะนำให้ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวประชาชนกรณีผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์</p>	ระเบียบ ฯ ๑๐๒

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๐.๒	<p>กรณีผู้ร้องที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) และได้ สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ หรือโดยการขอคืนหรือขอมิหรือขอถือสัญชาติ ไทยตามสามี ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) เรียกและตรวจสอบหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สอบสวนเจ้าบ้านและบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อให้ได้อ้างเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ และบิดา มารดา</p> <p>(๓) เมื่อนายทะเบียนอนุญาตให้จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) หรือทะเบียนบ้านกลาง (ท.ร.๑๓) แล้วแต่กรณี โดยประทับ คำว่า “จำหน่าย” หน้ารายการบุคคลและบันทึกในช่องย้ายออกว่า “คำร้องที่..ลงวันที่..” พร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้</p> <p>(๔) กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๘ ให้แก่บุคคลที่ได้รับอนุญาต</p> <p>(๕) ดำเนินการเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) หรือทะเบียนบ้านกลาง (ท.ร.๑๔) โดยหมายเหตุในช่องย้ายเข้ามาจากว่า “คำร้องที่..ลงวันที่..” พร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้</p> <p>(๖) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔) พร้อมด้วยหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้องและแนะนำให้ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวประชาชน กรณีผู้ที่อายุตั้งแต่ ๗ ปี บริบูรณ์</p>	
๑๑	<p>คนที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดโดยบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วย สัญชาติ ซึ่งไม่อาจพิจารณาสั่งการเป็นอย่างอื่นขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมี ภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน บิดา มารดา หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการแจ้ง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หลักฐานทะเบียนที่มีรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ (ถ้ามี)</p> <p>เช่น บัญชีสำมะโนครัว ทะเบียนสมรส เป็นต้น</p> <p>(๔) เอกสารทะเบียนราษฎร (ถ้ามี) เช่น ทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘/๑ หรือ ท.ร.๓๘ ข)</p> <p>(๕) เอกสารที่ราชการออกให้ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานทางทหาร ใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดา และมารดา (กรณีผู้ขอเพิ่มชื่อมีบิดามารดาเป็นคนต่างด้าว)</p> <p>(๖) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p>	ระเบียบ ฯ ข้อ ๑๐๓

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๒	<p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) เรียกและตรวจสอบหลักฐานของผู้แจ้ง</p> <p>(๒) สอบสวนเจ้าบ้าน บิดา มารดา (ถ้ามี) ผู้ขอเพิ่มชื่อและบุคคลที่นำชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของผู้ขอเพิ่มชื่อและบิดา มารดา โดยเฉพาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่เกิด และสัญชาติ</p> <p>(๓) เมื่อนายทะเบียนอนุญาต ให้กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๕ ให้แก่ผู้ได้รับอนุญาตให้เพิ่มชื่อ</p> <p>(๔) ดำเนินการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔) โดยหมายเหตุในช่องย้ายเข้ามาจาก ว่า “คำร้องที่.. ลงวันที่..” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อกำกับไว้</p> <p>(๕) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔) พร้อมด้วยหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้อง และแนะนำให้ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวประชาชน กรณีผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๗ ปี บริบูรณ์</p> <p style="text-align: center;">คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยขอเพิ่มชื่อ</p> <p>กรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวและ เคยมีชื่อในทะเบียนบ้านขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่เจ้าบ้าน หรือผู้ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของเจ้าบ้าน (ถ้ามี)</p> <p>(๓) ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของผู้ขอเพิ่มชื่อ หรือหนังสือรับรองที่หน่วยงานของรัฐออกให้เพื่อรับรองการได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านที่คนต่างด้าวผู้นั้นเคยมีชื่อปรากฏอยู่ (ถ้ามี)</p> <p>(๕) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ (ถ้ามี)</p> <p>(๖) พยานบุคคลที่หน้าเชื่อถือ</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้ร้องและเจ้าบ้าน ให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ และความยินยอมให้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน)</p> <p>(๔) รวบรวมหลักฐานและความเห็นเสนอนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตพิจารณา</p>	ระเบียบ ฯ ข้อ ๑๐๐

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๓	<p>(๕) เมื่อนายอำเภออนุญาตตามคำร้อง ให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ตามรายการที่ปรากฏใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๘ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจากว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๖) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้องพร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยกรณีผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๕ ปี บริบูรณ์</p> <p>กรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยเป็นการถาวรขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔)</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน บิดา มารดา หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ของบ้านที่จะเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของเจ้าบ้าน (ถ้ามี)</p> <p>(๓) ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของผู้ขอเพิ่มชื่อ หรือหนังสือรับรองที่หน่วยงานของรัฐออกให้เพื่อรับรองการได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) หรือสำเนาทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ถ้ามี)</p> <p>(๕) พยานบุคคล ได้แก่ เจ้าบ้าน</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้รับนำมาแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้ร้องและเจ้าบ้านให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ และความยินยอมให้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน)</p> <p>(๔) เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นอนุญาตตามคำร้อง ให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ตามรายการที่ปรากฏในใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๘ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจากว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๕) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.๑๔) พร้อมหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้อง และแนะนำให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย กรณีบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๕ ปี บริบูรณ์</p>	ระเบียบ ฯ ข้อ ๑๐๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๔	<p>กรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยได้รับการผ่อนผันให้อยู่อาศัยในราชอาณาจักร เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายว่าด้วย สัญชาติ รามทั้งบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักร และไม่ได้สัญชาติ ไทยมีความประสงค์ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่</p> <p>๒. ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน บิดา มารดา หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ</p> <p>๓. หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <p>(๑) สำเนาทะเบียนบ้านของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ</p> <p>(๒) บัตรประจำตัวของเจ้าบ้าน (ถ้ามี)</p> <p>(๓) หลักฐานทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนประวัติ และบัตรประจำตัว ของ บิดา มารดา และของผู้ขอเพิ่มชื่อ (ถ้ามี)</p> <p>(๔) หลักฐานอื่นที่ทางราชการออกให้ (ถ้ามี) เช่น ใบอนุญาตทำงาน หลักฐานการศึกษา</p> <p>(๕) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p> <p>๔. นายทะเบียน</p> <p>(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้รับนำมาแสดง</p> <p>(๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อใน ทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่</p> <p>(๓) สอบสวนผู้ร้องและพยานบุคคล ให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อ สถานที่เกิด สถานะการ อาศัยอยู่ในประเทศไทยของผู้ขอเพิ่มชื่อและความยินยอมให้เพิ่มชื่อในทะเบียน บ้าน (กรณีสอบสวนเจ้าบ้าน)</p> <p>(๔) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอเพิ่มชื่อว่าเป็นบุคคลที่ได้รับผ่อนผัน ให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษหรือไม่ เป็นกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาไม่ สามารถส่งกลับประเทศต้นทางหรือเป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับผ่อนผันให้อาศัยอยู่ใน ราชอาณาจักรได้ไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือไม่ (ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่รัฐบาลมีนโยบาย ให้สถานะตามกฎหมาย)</p> <p>(๕) รวบรวมหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตพิจารณา</p> <p>(๖) เมื่อนายอำเภออนุญาตตามคำร้องให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคล ดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ตามรายการที่ปรากฏในทะเบียนประวัติหรือ แบบสำรวจ (ถ้ามี) กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๖ โดย หมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจาก ว่า “คำร้องที่...ลงวันที่...” แล้ว ให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>(๗) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานให้แก่ผู้ร้อง พร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย กรณีผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ ๕ ปี บริบูรณ์</p>	ระเบียบฯ ข้อ ๑๐๕

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๕	<p>(๘) กรณีนายอำเภอแจ้งผลการพิจารณาว่าผู้ขอเพิ่มชื่อเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศให้จัดทำทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ ก) ให้แก่บุคคลนั้น โดยกำหนดเลขประจำตัวเป็นบุคคลประเภท ๐</p> <p>กรณีคนต่างด้าวที่มีหนังสือเดินทางเข้ามาในประเทศไทยซึ่งระยะเวลาการอนุญาตให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยยังไม่สิ้นสุด มีความประสงค์ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ ๒. ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือผู้ที่ขอเพิ่มชื่อ ๓. หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง <ol style="list-style-type: none"> (๑) สำเนาทะเบียนบ้าน ของบ้านที่จะขอเพิ่มชื่อ (๒) บัตรประจำตัวของเจ้าบ้าน (ถ้ามี) (๓) หนังสือเดินทางของผู้ขอเพิ่มชื่อพร้อมสำเนาซึ่งแปลเป็นภาษาไทย โดยสถาบันที่น่าเชื่อถือ <ol style="list-style-type: none"> (๔) พยานบุคคล ได้แก่ เจ้าบ้าน ๔. นายทะเบียน <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้รับนำมาแสดง (๒) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านแห่งอื่นหรือไม่ (๓) สอบสวนผู้ร้องและเจ้าบ้าน ให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและรายการบุคคลของผู้ขอเพิ่มชื่อรวมทั้งเหตุผลความจำเป็นที่ขอเพิ่มชื่อ และความยินยอมให้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (๔) เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นอนุญาตตามคำร้อง ให้นายทะเบียนเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ตามรายการที่ปรากฏในหนังสือเดินทาง กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๖ โดยหมายเหตุในทะเบียนบ้านตรงช่องย้ายเข้ามาจาก ว่า “คำร้องที่... ลงวันที่...” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ (๕) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านพร้อมหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้แก่ผู้ร้อง 	ระเบียบฯ ข้อ ๑๐๖

เรื่องการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร

เอกสารการทะเบียนราษฎรทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นใบรับรองการเกิด การตาย การย้ายที่อยู่ สูติบัตร ทะเบียนคนเกิด มรณบัตร ทะเบียนคนตาย ทะเบียนบ้าน ทะเบียนประวัติ หรือเอกสารเกี่ยวกับบัตรประจำตัว คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ถ้ามีการบันทึกหรือลงรายการใด ๆ ไว้ไม่ถูกต้องไม่ตรงตามความเป็นจริง โดยความผิดพลาดนั้นไม่ได้เกิดจากการกระทำทุจริต แจ้งข้อความอันเป็นเท็จโดยเจตนาปกปิดหรือปิดบังข้อเท็จจริง เพื่อประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง นายทะเบียนสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงในเอกสารดังกล่าวให้ถูกต้องได้

อย่างไรก็ตาม สำหรับการแก้ไขเอกสารการทะเบียนราษฎรบางประเภทมีข้อจำกัดว่าไม่อาจนำข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นโดยการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงเติมภายหลังการจัดทำเอกสารดังกล่าวมาเป็นหลักฐานในการแก้ไขได้ เช่น การแก้ไขรายการชื่อบิดา มารดา หรือชื่อเด็กในสูติบัตรอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนชื่อ หรือแก้ไขรายการ สัญชาติของมารดาในสูติบัตรของบุตรเนื่องจากการได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทยภายหลังบุตรเกิด เป็นต้น

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔
๒. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕
๓. พระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p><u>เอกสารการทะเบียนราษฎรที่สามารถขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการได้คือ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ทะเบียนบ้าน สำเนาทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง ทะเบียนประวัติ ๒. สูติบัตร และทะเบียนคนเกิด ๓. มรณบัตร และทะเบียนคนตาย ๔. ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ๕. อื่นๆ เช่น รายการบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่สัญชาติไทย <p><u>สถานที่ยื่นคำร้อง</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. <u>กรณีขอแก้ไขรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนบ้าน สำเนาทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง และทะเบียนประวัติ</u> - ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอ หรือ สำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ร้องมีชื่ออยู่ในทะเบียน และทะเบียนประวัติ ๒. <u>กรณีขอแก้ไขรายการในทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย และใบแจ้งการย้ายที่อยู่</u> - ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่จัดทำทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย หรือใบแจ้งการย้ายที่อยู่ <p><u>ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กรณีขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้านหรือเจ้าของรายการที่ขอแก้ไข หรือบิดามารดา (กรณีเจ้าของรายการที่ขอแก้ไขยังไม่บรรลุนิติภาวะ) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว ๒. กรณีขอแก้ไขรายการในสูติบัตร หรือทะเบียนคนเกิด ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าของรายการที่ขอแก้ไข หรือบิดามารดา (กรณีเจ้าของรายการยังไม่บรรลุนิติภาวะ) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว ๓. กรณีขอแก้ไขรายการในมรณบัตรหรือทะเบียนคนตาย ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ บิดามารดา ญาติพี่น้อง หรือผู้ที่มีนิติสัมพันธ์กับผู้เสียชีวิต <p><u>หลักฐานที่ใช้อ้างอิงในการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการเอกสารการทะเบียนราษฎร</u></p> <p>ได้แก่ เอกสารที่ทางราชการออกให้ไม่ว่าเอกสารนั้นจะจัดทำขึ้นก่อนหรือหลังการจัดทำเอกสารทะเบียนราษฎรนั้น ๆ แต่ควรเป็นเอกสารที่มีความเกี่ยวข้องกันสามารถอ้างอิงถึงกันได้ เช่น สำเนาทะเบียนบ้านฉบับปี ๒๕๙๙ ฉบับปี ๒๕๑๕ หรือ ฉบับปี ๒๕๒๖ ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อตัว หลักฐานการรับราชการทหาร เป็นต้น</p>	

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>ผู้มีอำนาจอนุมัติ</p> <p>๑. กรณีแก้ไขรายการ ซึ่งมีใช้รายการสัญญาชาติ ได้แก่</p> <p>๑.๑ นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น</p> <p>-กรณีมีหลักฐานเอกสารราชการมาแสดง</p> <p>๑.๒ นายอำเภอ</p> <p>-กรณีที่ไม่มีหลักฐานเอกสารราชการมาแสดงต้องสอบสวนพยาน บุคคล</p> <p>๒. กรณีแก้ไขรายการสัญญาชาติ ได้แก่</p> <p>๒.๑ นายอำเภอ</p> <p>-กรณีแก้ไขรายการของเจ้าของประวัติจากสัญชาติอื่น หรือไม่มีสัญชาติเป็นสัญชาติไทย</p> <p>๒.๒ นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น</p> <p>-กรณีแก้ไขรายการของบิดามารดาของเจ้าของประวัติจากสัญชาติอื่น หรือไม่มีสัญชาติเป็นสัญชาติไทย เนื่องจากคัดลอกรายการผิดพลาดหรือบิดามารดา ได้สัญชาติไทยหรือได้แปลงสัญชาติเป็นไทย</p> <p>-กรณีแก้ไขรายการสัญชาติจากสัญชาติไทย หรือจากไม่มีสัญชาติหรือจากสัญชาติอื่น เป็นสัญชาติอื่น เนื่องจากการคัดลอกรายการผิดพลาดหรือลงรายการผิดไปจากข้อเท็จจริง หรือการเสียสัญชาติไทย</p> <p>วิธีปฏิบัติ</p> <p>๑. เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำร้องขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>๑.๑ เรียกและตรวจหลักฐานของผู้แจ้ง ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง เอกสารที่ทางราชการออกให้ที่จะใช้อ้างอิงเป็นหลักฐานในการขอแก้ไขรายการ</p> <p>๑.๒ กรณีไม่มีหลักฐานเอกสารที่ทางราชการออกให้แสดง ให้สอบสวนเจ้าบ้าน และพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ</p> <p>๑.๓ แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการที่ไม่ถูกต้องในเอกสารการทะเบียนราษฎร และฐานข้อมูลตามความประสงค์ของผู้แจ้ง โดยใช้ ท.ร.๙๗ ก</p> <p>๑.๔ มอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องคืนให้ผู้แจ้ง</p> <p>๑.๕ ไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม</p>	<p>ระเบียบฯ ข้อ ๑๑๕</p> <p>ระเบียบ ฯ ข้อ ๑๑๕/๑</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>๒. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้ใช้วิธี ชิดฆ่าคำ หรือข้อความเดิม แล้วเขียนคำหรือข้อความที่ถูกต้องแทนด้วยหมึกสีแดง และให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีกำกับไว้ โดยห้ามมิให้ใช้วิธีลบ ขูด หรือ ทำด้วยประการใดให้ข้อความลบเลือนไป</p> <p>๓. กรณีแก้ไขรายการในสูติบัตรและมรณบัตร หากสูติบัตรหรือมรณบัตร ที่ขอแก้ไข ออกให้โดยสำนักทะเบียนอื่น ให้ทำหนังสือแจ้งสำนักทะเบียนนั้น เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงทะเบียนคนเกิด หรือทะเบียนคนตายให้ถูกต้องตรงกันด้วย</p> <p>๔. กรณีแก้ไขรายการในใบแจ้งย้ายที่อยู่ ถ้าเป็นรายการวันเดือนปีเกิด หรือ สัญชาติ ห้ามแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารดังกล่าว แต่ให้ใช้วิธียกเลิก เอกสารเดิมแล้วออกเอกสารให้ใหม่</p> <p>๕. กรณีนายทะเบียนพบว่ามิบุคคลในทะเบียนบ้านที่มีอายุครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ให้แก้ไขรายการคำนำหน้าชื่อบุคคลนั้นใน ทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านจาก เด็กชาย หรือเด็กหญิง เป็นนาย หรือนางสาว แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องให้ผู้เกี่ยวข้องยื่น คำร้อง</p>	<p>ระเบียบฯ ข้อ ๑๒๑</p> <p>ระเบียบฯ ข้อ ๑๑๖</p> <p>ระเบียบฯ ข้อ ๗๖ ข้อ ๑๑๘</p> <p>ระเบียบฯ ข้อ ๑๒๐ พ.ร.บ. คำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔</p>

การจำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน

เนื่องจากการจัดทำเอกสารทะเบียนบ้านของประเทศไทยมีประวัติและวิวัฒนาการมาเป็นเวลานานตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยการสำรวจจัดทำบัญชีสำมะโนครัวแล้วนำข้อมูลมาบันทึกจัดทำทะเบียนบ้าน ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนแบบพิมพ์ทะเบียนบ้านใหม่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยการคัดลอกรายการบุคคลจากทะเบียนบ้านฉบับเดิม จนกระทั่งมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดพิมพ์ทะเบียนบ้านที่สำนักทะเบียนกลางเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ แล้วพัฒนาไปสู่ระบบออนไลน์เริ่มพิมพ์ทะเบียนบ้านแบบสมุดพกที่สำนักทะเบียนต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นต้นมา ซึ่งการดำเนินการตั้งแต่อดีตจนถึงช่วงระยะเวลาก่อนที่จะมีระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ครอบคลุมทุกสำนักทะเบียนทั่วประเทศ มีปัญหาเรื่องระบบการตรวจสอบข้อมูลรายการบุคคลไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาข้อผิดพลาดหลายประการ เช่น บุคคลมีชื่อซ้ำซ้อนในทะเบียนบ้านมากกว่า ๑ รายการ มีการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ ได้กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติรวมถึงการให้อำนาจนายทะเบียนเกี่ยวกับการตรวจสอบแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิกเพิกถอนและจำหน่ายรายการที่ไม่ถูกต้อง

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์ และพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑
๓. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑.	<p>การจำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน มีหลายกรณี ได้แก่</p> <p>กรณีบุคคลมีชื่อในทะเบียนบ้านเกินกว่า ๑ แห่ง</p> <p>กรณีบุคคลมีชื่อในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ</p> <p>กรณีตายแต่ยังไม่ได้จำหน่ายตาย</p> <p>กรณีบุคคลสาบสูญ</p> <p>กรณีบุคคลสัญชาติไทยหรือคนต่างด้าวที่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตายในต่างประเทศ</p> <p>กรณีผู้มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่า ๑ แห่ง</p> <p>กรณีผู้มีชื่อซ้ำอยู่ในเขตสำนักทะเบียนเดียวกัน</p> <p><u>สถานที่ยื่นคำร้อง</u></p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน</p> <p><u>ผู้ยื่นคำร้อง</u> ได้แก่ เจ้าบ้านหรือผู้ที่เจ้าบ้านมอบอำนาจหรือบุคคลที่มีชื่อซ้ำ</p> <p><u>หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</u></p> <p>๑. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่มีรายการบุคคลซ้ำกัน</p> <p>๒. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้งหรือของเจ้าบ้าน</p> <p><u>นายทะเบียน</u></p> <p>๑. ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง</p> <p>๒. สอบสวนเจ้าบ้านหรือคนที่มีชื่อซ้ำ โดยให้ยืนยันที่อยู่แน่นอนเพียงแห่งเดียว</p> <p>๓. จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้อาศัยอยู่ตามแบบพิมพ์ ท.ร.๙๗ ก. โดยให้ประทับคำว่า “จำหน่าย” ด้วยสีน้ำเงินหน้ารายการบุคคลและให้หมายเหตุในช่องย้ายออกไปที่ในทะเบียนบ้านว่า “ชื่อซ้ำตามคำร้องที่ ลงวันที่” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>๔. มอบสำเนาทะเบียนบ้านพร้อมหลักฐานให้แก่ผู้ร้องต่อไป</p> <p>กรณีผู้มีชื่อซ้ำอยู่ต่างสำนักทะเบียน</p> <p><u>สถานที่ยื่นคำร้อง</u></p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านแห่งใดแห่งหนึ่ง</p> <p><u>ผู้ยื่นคำร้อง</u> ได้แก่ เจ้าบ้านหรือผู้ที่เจ้าบ้านมอบอำนาจหรือบุคคลมีชื่อซ้ำ</p> <p><u>หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</u></p> <p>๑. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่มีรายการบุคคลซ้ำกัน</p> <p>๒. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้งหรือของเจ้าบ้าน</p>	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>ข้อ ๑๐๙</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>นายทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ถ้าได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนที่บุคคลดังกล่าวมีชื่ออยู่ให้จำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้านที่มีชื่อซ้ำ พร้อมทั้งแจ้งเจ้าบ้านให้นำสำเนาทะเบียนบ้านมาดำเนินการจำหน่ายให้ถูกต้อง ๒. ถ้าบุคคลที่มีชื่อซ้ำนำหลักฐานมาแสดงเพื่อขอให้จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน ให้สอบสวนบุคคลดังกล่าวเพื่อยืนยันที่อยู่แน่นอน ๓. จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้อาศัย โดยให้ประทับคำว่า “จำหน่าย” ด้วยสีน้ำเงินหน้ารายการบุคคลและให้หมายเหตุในช่องย้ายออกไปที่ในทะเบียนบ้านว่า “จำหน่ายชื่อซ้ำตามหนังสือที่.....ลงวันที่.....หรือคำร้องที่..... ลงวันที่.....” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ ๔. มอบทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและหลักฐานให้ผู้ร้องต่อไป <p>กรณีที่ได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ถ้าบุคคลที่มีชื่อซ้ำ มีชื่อซ้ำอยู่ในเขตสำนักทะเบียนเดียวกันให้ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีผู้มีชื่อซ้ำในเขตสำนักทะเบียนเดียวกัน ๒. ถ้าบุคคลที่มีชื่อซ้ำ มีชื่ออยู่ต่างสำนักทะเบียนให้แจ้งเจ้าบ้านหรือบุคคลที่มีชื่อซ้ำเพื่อมาให้ถ้อยคำยืนยันที่อยู่ที่แน่นอนและดำเนินการจำหน่ายชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเช่นเดียวกับกรณีผู้มีชื่อซ้ำในเขตสำนักทะเบียนเดียวกัน <p>๒ กรณีบุคคลมีชื่อในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ</p> <p>กรณีสำนักทะเบียนพบเหตุ</p> <p>นายทะเบียน</p> <p>เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔ หรือ ท.ร.๑๓) ของบุคคลใดเป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ หรือโดยอำนาจข้อเท็จจริง หรือรายการข้อความผิดจากความเป็นจริงให้ดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สอบสวนพยานบุคคลและพยานเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการมีชื่อในทะเบียนบ้านของบุคคลดังกล่าว ๒. รวบรวมหลักฐานทั้งหมดพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอพิจารณา ๓. เมื่อได้รับแจ้งความเห็นจากนายอำเภอว่ามีการดำเนินการโดยไม่ถูกต้องให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น สั่งระงับการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎรของบุคคลนั้นไว้ก่อน ๔. แจ้งคำสั่งระงับการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎรให้เจ้าของรายการบุคคลดังกล่าวทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่มิคำสั่ง เพื่อให้มีโอกาสโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง 	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๑๑๐</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๓	<p>๕. กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการตาม ข้อ ๔ แล้วมีคำสั่งจำหน่ายรายการทะเบียนหรือคำสั่งเพิกถอนหลักฐานทะเบียนที่มีการดำเนินโดยไม่ถูกต้องให้หมายเหตุการจำหน่ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านในช่องย้ายออกไปที่ว่า “จำหน่ายตามคำร้องที่ ลงวันที่” หรือ “หนังสือที่ ลงวันที่” แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>๖. แจ้งคำสั่งการจำหน่ายรายการบุคคลให้เจ้าของรายการที่ถูกจำหน่ายทราบภายใน ๗ วัน เพื่อเปิดโอกาสให้อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนได้ภายใน ๑๕ วัน ถ้านายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานและสอบสวนพยานบุคคลได้มีการกระทำความผิดตามกฎหมาย เช่น การปลอมหรือใช้เอกสารปลอม เป็นต้น หรือแอบอ้างใช้ชื่อและรายการบุคคลอื่นให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>๑. จำหน่ายรายการทะเบียนหรือเพิกถอนหลักฐานทะเบียนที่มีการทุจริตแล้วให้หมายเหตุการจำหน่ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านในช่องย้ายออกไปที่ว่า “จำหน่ายตามคำร้องที่ ลงวันที่ หรือหนังสือที่ ลงวันที่” แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p> <p>๒. ถ้าเป็นกรณีการแอบอ้างใช้ชื่อและรายการบุคคลของผู้อื่นให้นายทะเบียนดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงรายการทะเบียนให้แก่เจ้าของรายการบุคคลที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง</p> <p>๓. แจ้งคำสั่งการจำหน่ายรายการทะเบียนหรือเพิกถอนหลักฐานทะเบียนให้คู่กรณีทราบเป็นหนังสือภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มีคำสั่งโดยให้ระบุเหตุผลซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ สิทธิในการอุทธรณ์ การยื่นคำอุทธรณ์ และระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ด้วย</p> <p>กรณีได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางให้จำหน่ายรายการบุคคลนายทะเบียน</p> <p>เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางว่าการมีชื่อและรายการในทะเบียนบ้านของบุคคลใดเป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบหรือโดยอปรางข้อเท็จจริง ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>๑. ให้จำหน่ายรายการทะเบียนบ้านหรือเพิกถอนหลักฐานทะเบียนที่มีการดำเนินการไม่ถูกต้องออกจากทะเบียนบ้านตามรายการที่ได้รับแจ้ง พร้อมทั้งแจ้งเจ้าบ้านให้นำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาดำเนินการจำหน่ายรายการให้ถูกต้องตรงกัน โดยให้หมายเหตุจำหน่ายรายการบุคคลในช่องย้ายออกไปที่ว่า “จำหน่ายตามหนังสือที่ ลงวันที่” แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้</p>	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ.๒๕๕๑) ข้อ ๑๑๐/๑</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๔	<p>๒. แจ้งคำสั่งการจำหน่ายรายการทะเบียนหรือเพิกถอนหลักฐานทะเบียนให้คู่กรณีทราบเป็นหนังสือภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มีคำสั่ง โดยให้ระบุเหตุผลซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่อ้างอิงข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ สิทธิในการอุทธรณ์ การยื่นคำอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ด้วย (ให้อุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการทะเบียนกลาง)</p> <p>๓. รายการการจำหน่ายตาม พ.ร.๔๗ ก</p> <p>กรณีบุคคลตามรายการที่ได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางได้แจ้งย้ายออกไปมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านในเขตสำนักทะเบียนอื่นให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นส่งสำเนาหนังสือของสำนักทะเบียนกลางไปยังสำนักทะเบียนที่บุคคลนั้นย้ายเข้าไปอยู่เพื่อดำเนินการตามข้อ ๑,๒ และ ๓</p> <p>กรณีบุคคลในทะเบียนบ้านตายแต่ยังไม่ได้จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน</p> <p>สถานที่ยื่นคำร้อง</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน</p> <p>ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ปรากฏชื่อคนตาย ๒. บัตรประจำตัวประชาชนเจ้าบ้าน ๓. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ตาย (ถ้ามี) ๔. หนังสือมอบหมายและบัตรประจำตัวประชาชนผู้ได้รับมอบหมาย (ถ้ามี) <p>นายทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง ๒. สอบสวนเจ้าบ้านและบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงถึงสาเหตุที่ยังปรากฏชื่อและรายการคนตายในทะเบียนบ้านรวมถึงสาเหตุการตาย ๓. จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน โดยหมายเหตุในช่องย้ายออกไปที่ ว่า “จำหน่ายตามคำร้องที่ลงวันที่” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ ๔. มอบสำเนาทะเบียนบ้านพร้อมหลักฐานให้แก่ผู้ร้อง 	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>ข้อ ๑๑๑</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
๕	<p>กรณีมีคำสั่งศาลให้ผู้ใดเป็นคนสาบสูญ</p> <p>สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ปรากฏชื่อคนสาบสูญ ๒. บัตรประจำตัวประชาชนเจ้าบ้าน ๓. สำเนาคำสั่งศาล ๔. หนังสือมอบหมายและบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ได้รับมอบหมาย (ถ้ามี) <p>นายทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง ๒. สอบสวนเจ้าบ้านและบุคคลที่น่าเชื่อถือให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสาบสูญ ๓. จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน โดยหมายเหตุในช่องย้ายออกไปที่ว่า “จำหน่ายตามคำร้องที่ ลงวันที่” แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ ๔. มอบสำเนาทะเบียนบ้านพร้อมหลักฐานให้แก่ผู้ร้อง 	<p>ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>ข้อ ๑๑๑/๑</p>
๖	<p>กรณีคนสัญชาติไทยหรือคนต่างด้าวที่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตายในต่างประเทศ</p> <p>สถานที่ยื่นคำร้อง สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้ตายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ผู้ยื่นคำร้อง ได้แก่ เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน</p> <p>หลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. หลักฐานการจดทะเบียนคนตาย (มรณบัตร) หรือ ๒. หลักฐานการตายที่ออกโดยรัฐบาลของประเทศนั้น ซึ่งได้แปลและรับรองถูกต้องโดยกระทรวงการต่างประเทศ ๓. บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้าน ๔. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ปรากฏชื่อคนตาย ๕. หนังสือมอบหมายและบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ได้รับมอบหมาย (ถ้ามี) <p>นายทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาแสดง ๒. จำหน่ายชื่อและรายการคนตายในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านโดยประทับคำว่า “ตาย” สีแดง ไว้หน้ารายการคนตาย พร้อมทั้งหมายเหตุในช่องย้ายออกไปที่ว่า คำร้องที่ ลงวันที่ แล้วให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ ๓. มอบสำเนาทะเบียนบ้านพร้อมหลักฐานให้แก่ผู้ร้อง 	<p>ระเบียบฯ ข้อ ๑๑๒</p>

การมีชื่อในทะเบียนบ้านโดยการเปลี่ยนแปลงสถานะตามกฎหมาย ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติสัญชาติ(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๓ บรรดาบุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ข้อ ๑ และผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ข้อ ๒ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้าบุคคลผู้นั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันโดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเป็นผู้มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศไทยให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมิผลให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งยื่นคำขอลงรายการสัญชาติในเอกสารการทะเบียนราษฎรต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาในปัจจุบัน

ผู้มีสิทธิขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านสามารถแบ่งได้เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ โดยมีพ่อและแม่เป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวหรือได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษหรือเข้ามาอยู่ในประเทศไทยโดยมิชอบด้วยกฎหมาย บุคคลกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีพ่อและแม่เป็นคนต่างด้าวที่เกิดนอกประเทศไทยและเป็นผู้ที่เคยมีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักดินแดนมาก่อนแต่ถูกถอนสัญชาติไทย

กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดในประเทศตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ ถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยมีพ่อและแม่เป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวหรือได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษ หรือเข้ามาอยู่ในประเทศไทยโดยมิชอบด้วยกฎหมาย บุคคลกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีพ่อและแม่เป็นคนต่างด้าวที่เกิดนอกประเทศไทย เช่นเดียวกับกลุ่มที่ ๑ แต่จะแตกต่างกันตรงที่ไม่เคยมีสัญชาติไทยก่อนเลยตั้งแต่เกิด

กลุ่มที่ ๓ เป็นบุตรของบุคคลที่ ๑ หรือกลุ่มที่ ๒ ที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ บุคคลกลุ่มนี้จะต้องมีพ่อแม่เป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทยและไม่เคยได้สัญชาติไทยตั้งแต่เกิดเนื่องจากผลของมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

นอกจากนั้นบุคคลดังกล่าวจะต้องมีเอกสารการทะเบียนราษฎรมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่จริงในประเทศไทย และมีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศซึ่งเป็นคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>๑. ผู้ยื่นคำร้อง</p> <p>(๑) กรณีผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปให้ยื่นคำขอด้วยตนเอง</p> <p>(๒) กรณีผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยมีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองยื่นคำขอแทน</p> <p>๒. สำนักทะเบียนที่ยื่นคำขอ</p> <p>สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ</p> <p>๓. หลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำขอ</p> <p>(๑) สูติบัตร หรือหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๒๐/๑) หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทย</p> <p>(๒) ทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔ หรือ ท.ร. ๑๓) หรือทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘/๑ ท.ร. ๓๘ ก หรือ ท.ร. ๓๘ ข)</p> <p>(๓) หลักฐานแสดงว่าบิดาหรือมารดาเป็นผู้เกิดในประเทศไทย (กรณีผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยเกิดระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)</p> <p>(๔) รูปถ่ายขนาด ๒ นิ้วจำนวน ๑ รูป</p> <p>(๕) บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ถ้ามี)</p> <p>(๖) ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว (ถ้ามี)</p> <p>(๗) เอกสารที่หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ออกให้เพื่อรับรองความประพฤติหรือการทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม (ถ้ามี)</p> <p>(๘) หลักฐานเอกสารที่แสดงว่าผู้ขอมีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม (ถ้ามี) เช่นหนังสือรับรองของส่วนราชการหรือหน่วยงานเอกชนที่น่าเชื่อถือ เป็นต้น</p> <p>(๙) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้</p>	<p>พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓</p>

ลำดับ	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	หมายเหตุ
	<p>๑. นายทะเบียน</p> <p>(๑) รับคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านพร้อมด้วยพยานหลักฐานของผู้ขอ</p> <p>(๒) ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ขอนำมาแสดง</p> <p>(๓) ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่าผู้ขอมีชื่อในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือไม่เป็นบุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎรหรือไม่</p> <p>(๔) สอบสวนผู้ขอและพยานบุคคลให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของผู้ขอ สถานะการอาศัยอยู่ในประเทศไทย และความประพฤติของผู้ขอ รวมถึงผลงานการทำความคุณประโยชน์ให้กับสังคมของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทย</p> <p>(๕) รวบรวมหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตพิจารณา</p> <p>(๖) เมื่อนายอำเภออนุญาตตามคำขอให้นายทะเบียนสำเนาคำขอลงรายการสัญชาติไทยของผู้ขอเพื่อเก็บรวบรวมเรื่องไว้กับหลักฐานประกอบคำขอดังกล่าว ส่วนคำขอฉบับจริง (ต้นฉบับ) ให้ส่งไปยังสำนักทะเบียนกลางเพื่อตรวจสอบและกำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้เป็นเลข ๑๓ หลัก ขึ้นต้นด้วยเลข ๘ และเลขในหลักที่ ๖ และหลักที่ ๗ จะเป็นเลข ๗๓</p> <p>(๗) เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการกำหนดเลข ๑๓ หลัก ตาม (๖) แล้วให้จำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัวประชาชนเดิมของผู้ขอ และเพิ่มชื่อบุคคลดังกล่าว ในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) โดยหมายเหตุว่า “บุคคลลำดับที่..ได้สัญชาติไทย โดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑” แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียนพร้อมวัน เดือน ปี กำกับไว้</p> <p>(๘) มอบสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านให้แก่ผู้ขอพร้อมแนะนำให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนสำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์</p>	<p>พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓</p>